

ΤΑ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΑ ΠΟΥΛΙΑ

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΑΣ

—Στους φίλους μας που δέχθηκαν να γίνουν τακτικοί μας ανταποκριτές, σ' όσους προτείναμε και σ' όσους θέλουν να γίνουν τους παρακαλούμε να διαβάσουν τι λέμε, σχετικά γι' αυτούς, στο 5ο φύλλο στις «Κουβέντες με τους Φίλους μας».

—Σας αναγγέλλουμε ότι από τον καινούριο χρόνο θα κυκλοφορούμε την έκδοση των «Ξ. Π.», θ' αξιολογήσουμε τις σελίδες τους, θ' αλιτερέψουμε την εμφάνισή. Βοηθήστε μας όσο μπορείτε.

—Το ερχόμενο φύλλο θα κυκλοφορήσουμε στις 15 του Γεναριού. Παρακαλούμε τους ανταποκριτές μας και τους συνεργάτες μας και όλους μας τους φίλους να μας στείλουν τις ανταποκρισεις τους ως τις 8 του Γεναριού. Θέλουμε τα νέα της περιφέρειας τους, όπως γράψαμε σχετικά στο 5ο φύλλο, να μη αργήσουν και να μη περιμένετε να σας γράψουμε ξεχωριστά.

—Σας πληροφορούμε ότι τα «Ξεν. Πουλιὰ» κυκλοφορούν και με το Πρακτορείο εφημερίδων σ' όλη την Ελλάδα και παρακαλούμε τους φίλους μας να φροντίζουν όπως οι κα' α' τόπους πρακτορες κάνουν τη σχετική ρεκλάμα (να το κρεμούν στα περιπτερα).

—Επίσης ειδοποιούμε: «Οτι στέλλουμε τακτικά το φύλλο στους συνδρομητές μας» κι' όσοι δεν το λαβαίνουν να μας γράψουν για να λάβουμε τα κατάλληλα μέτρα. Πάντως να διαμαρτυρηθούν στο πλησιέστερο ταχυδρομικό γραφείο.

—Όσοι από τους συνδρομητές μας αλλοιώνουν διευθύνση να μας ειδοποιούν εγκαίρως.

—Όσοι μας στέλλετε τη συνδρομή σας να μας γράψετε και ποιά φύλλα σας λείπουν για να σας τα στείλουμε.

—Παρασμένα φύλλα των «Ξεν. Πουλιών» πωλούνται στα γραφεία μας και στο περίπτερο του Κων. Μάνου, σ' α' Χαντεία μεταξὺ «Ἡβης» και «Παραδείσου» απέναντι απ' το σιλβωτήριο.

—Τους προέδρους των χωριών μας, τις Κοινότητες και στέλλουμε τακτικά το φύλλο μας κι' ας μη μας το γράζουν. Αν δεν περισσεύουν 25 δρ. για τη συνδρομή τους τους τη χαρίζουμε.

—Όσοι έχουν εκκρεμείς με το περιοδικό μας λογαριασμούς, τους παρακαλούμε να τους τακτοποιήσουν το γρηγορότερο.

—Το φύλλο μας στην «Ἡπειρο» πουλιέται και με το Πρακτορείο. Ωστ' σήμερα το είχαμε 2 δραχμές το καθένα. Απ' αυτό το φύλλο θα πουλιέται με το Πρακτορείο πρὸς

3 δραχμές το φύλλο. Οι συνδρομές μένουν οι ίδιες: στην «Ἡπειρο» γιὰ 12 φύλλα δρ. 25 και σ' α' λοιπὴν Ἑλλάδα 50.

—Διορίζουμε στο Βόλο ως τακτικὸ ανταποκριτὴ μας τὸν κ. Παντελὴ Ζήην και εξουσιοδοτοῦμε γιὰ τὴν εἰσπράξη τῶν συνδρομῶν, σ' α' Τσαμουραγιῶν τὸν κ. Σπύρο Μουσελίμη.

Η ΠΟΣΤΑ ΜΑΣ

Δημοσιεύουμε τὰ δόματα ὅσων λάβαμε τις συνδρομές ἀπὸ τις 10/10/35 8/12/35. Παρακαλοῦμε δὲ ὅσους πληρώσαν τις συνδρομές τους και δὲν βλέπουν τὸ δνομά τους νὰ μᾶς γράψουν.

Σας δηλώνουμε δὲ ἔχουμε ὑποχρέωση νὰ δημοσιεύουμε τὸ δνομα ὅσων πληρώνουν τις συνδρομές τους.

ΑΘΗΝΩΝ: Ἀνδ. Παπακώστα, Εὐάγγ. Μούτσου, Λουῖζ Ζίερου, Χ. Χανδάνου, Σπυρ. Τσομτατζή, Ἀγαθὴς Νοτίδου, Ἀδελ. Μάγγου, Ἀρ. Παπαγγέλου, Γ. Τζάκου, Στ. Πορφύρη, Β. Βυλάνου, Ἰωάννου Γιώτη, Χρ. Κοβούρη, Δάμα, Ν. Τράντα, Θρ. Στέα, Θεοδ. Καραμήτσου, Βασ. Καψάλη, Στέρ. Σπαθᾶκη, Γ. Ἀγρόου, Στεφ. Παπαναστασίου, Σπυρ. Βενέτη, Τζιμου και Οἰκονόμου, Χρήστου Κόκκινου, Εὐάγγελου Κέντρου, Β. Τάτσι, Βισ. Μονόβου, Θωμά Βάλλα, Ἀδελ. Βησιανιωτῶν, Γεωρ. Μήση.

ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Χαρ. Πεκλάρη.

ἩΠΕΙΡΟΥ: Χρ. Πατσούρα, Παν. Τσέβη, Νικολ. Δάμα, Γ. Αῶλη, Δημ. Παπακώστα, Γ. Ἐξαρχοπούλου, Β. Μάκκα, Χρ. Μάλλιον, Τάκη Ἀδάμου, Ἀθ. Γεωργαντζᾶ, Γ. Α. Κοντογιώργου, Τάκη Νούτσου, Εὐάγγ. Νικολάου, Π. Γκουντούλη.

Βυρωνείας: Θωμά Σταχυογιάννη. **Καρδίτσας:** Ι. Καρανίκας. **Κερκύρας:** Δημ. Τσουπινάκη.

Δ. Παπᾶν Πειραιᾶ: Ἡ φωτογραφία τοῦ χωριῶν σας ὥραια! θὰ τὴ δημοσιεύσουμε. Θὰ μᾶς ἀνακουφίστε οικονομικὰ ἂν μαζέψετε ἀπὸ τὸ χωριὸ σου τιποτέ λεφτὰ γιὰ τὸ κλισέ. Θέλουμε ὅμως και περιγραφή τοῦ χωριῶν σας.

Χρυσ. Ζιτσακιαν. Τὰ λόγια σας μᾶς ἐνθαρρύνουν σ' α' μεγάλη προσπάθεια πὺν κάνουμε. Σας εὐχαριστοῦμε θερμὰ και περιμένουμε συνεργασία σας.

Δημήτριον Σαραντάπερον. Πρέπει νὰ γίνετε τακτικὸς ἀνταποκριτὴς μας.

ΤΑ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΑ ΠΟΥΛΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Κολοκοτρώνη 61
Στοὰ Κουρτάκη ἀριθ. Γραφείου 13

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Ἀπὸ τριμελὴ Ἐπιτροπὴ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Γιὰ 12 φύλλα (εὐχρη).	
Στὴν Ἡπειρο:	Δραχμὲς 25
Στὴν ἄλλη Ἑλλάδα	50
Στὴ Ρουμανία	Λεῖ 250
Στὶς ἄλλες χώρες	Λιρ. Ἀγγ. 1/2

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα:

ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΑ ΠΟΥΛΙΑ

Ἀθήνα.

—Τὶς «Κουβέντες με τοὺς Φίλους μας» στο 5ο φύλλο.

Γεώργιον Ἐξαρχοπούλου, ὁμοίως: Ἰωάννην Οἰκονόμου Πειραιᾶ. Σας εὐχαριστοῦμε, Δυστυχῶς τὸ 1ο φύλλο ἐπὶ τοῦ παρόντος μᾶς λείπει. Διαδώστε μας ὅσο μπορείτε.

Εὐρυδίκην Μᾶου. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη Ἀναμένουμε συνδρομὴ σας. Ἐνισχύστε μας. Ἰωάννην Κουτσογιάννην. Φύλλο στέλλομε ἑπιταγὴ σας δὲ λάβαμε περιμένουμε συνεργασία σας.

Μήτσον Καπέτην. Τι ἔγινε; Περιμένουμε τὸ Βο μέρος κ.λ.π. Ἀλέξ. Γρίβαν, ἐνταῦθα. Τὸ φέρετε ἀργά. Θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Γενάρη, ἔλατε νὰ σας δοῦμε.

Σ' ὅσους μᾶς γράψαν τοὺς εὐχαριστοῦμε μ' ὅλη μας τὴν καρδιά και τοὺς παρακαλοῦμε νὰ προσέξουν ὅτι γράφουμε σ' α' «Κουβέντες με τοὺς φίλους μας» και ὅσοι θέλουν νὰ γίνουν τακτικοὶ ἀνταποκριτὲς μας νὰ μᾶς γράψουν.

Φίλοι μας, δασκάλοι, διανοούμενοι, ταξιδευμένοι, ὅλοι ὅσοι νομίζετε πὺς ἀξίζουμε, φροντίστε νὰ μᾶς διαβάσουν οἱ πατριῶτες μας. Εἶναι τὸ μόνο τυπωμένο χαρτὶ πὺν ταιριάζει σ' α' κουβέντα τους και θὰ τοὺς ἀρέσει.

ΣΥΜΦΕΡΕΙ

ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ
ΣΤΟΥΣ ΕΜΠΟΡΟΥΣ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Να δίνουν τις ρεκλάμες των στα «Ξεν. Πουλιὰ»

ΓΙΑΤΙ

Κυκλοφοροῦν σὲ 3000 φύλλα και σ' ὅλα τὰ στρώματα. Κάθε φύλλο διαβάζεται ἀπὸ 5-6 πατριῶτες μας και δὲν πετιέται ὅπως ἡ εφημερίδα. Γιὰ ὥρας κανονίσαμε τὴν καθε ἀράδα 250-3 δρχ.

Καφενεῖον τὸ «ΝΑΥΑΡΙΝΟΝ» Δ. Τσάρα, ὁδὸς Πειραιῶς 22.

—Νικόλαος Μάιος, ἐμπρορράκτης. Αἰόλου 73x.

—Δικηγορικὸν Γραφεῖον. Β. και Σ. Αὐγεροπούλου. Ἑμμ. Μπενάκη 8.

—Κοφενεῖον, Θ. Καράσας, Ἀριστοτέλους (γωνία).

—Προτιμᾶτε τὸ Κουρεῖο τοῦ συμπατριῶτου μας Γιάννη Κουτσογιάννη, Μάρνης 27 (Πλατεία Βάθης).

—Δ. Κ. Θεμελῆς, Μὲ δόσεις ὑφάσματα γυναικεία, Ὁδὸς Κολοκοτρώνη Στοὰ Κουρτάκη.

—Ἡπειρωτικὸν Καφενεῖον Τάκη Φλώρου Λιτσιῶν 14. Ἰδιαιτέρη αἰθουσα γιὰ Συνελεύσεις ἀδελφότητων.

—Ταβέρνα ἡ «Ἡπειρος» ἀδελφῶν Γρίβκ, Σωκράτους και Ἰντίνου γωνία.

—Ἰωάννης Κρίτσας, Καλλιτεχνικαὶ ἐπιπλώσεις και ξυλουργικαὶ οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι ὁδὸς Καλλιόμων και Πατησίων.

—Ταβέρνα «Ὁ Τέλης» ὁδὸς Κεραμεικοῦ 33 καθε βράδυ χαλοῦν κόσμο οἱ Καψάληδες.

Τὰ Ξενητεμένα Πουλιὰ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Χρονιὰ 1η — Φύλλο 6

Ἀθήνα, Νοέμβρης — Δεκέμβρης 1935

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 5

ΤΑΒΕΡΝΑ Η «ΚΑΒΑ»

Ο κ. Μανιόβας γνωστός γιὰ τὴ δραστηριότητά του, σ' ὅλους τοὺς Ἡπειρώτας ἀνοίγει σ' α' ὁδὸ Σταδίου ἀριθ. 60, τὴν Πανελλήνιου Ταβέρνα ἡ «ΚΑΒΑ» Κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον συναντῶνται ὅλοι οἱ Ἡπειρώτες.

Κουζίνα δι' ὅλα τὰ γούστα, Καθαριότης και περιποίησης ἰδεώδης, Μουσικὴ κα' ἰε βράδυ.

Τιμὲς προσιτὲς σ' ὅλα τὰ Βαλάντια.

Δέκα χρόνια ύστερας κάποιος παρ-
της μας κι' ήθελε στην Αθήνα, μήπως
τρέφει. Τι κι' αν ήθελε όμως. Δεν έγινε
ποικητικό να βρεθεί ένα κορβανάκι σ' ένα
τοκομείο να τον βάλουν. Πού τ' και πόσα
χουν προσφέρει οι Μεγάλοι Ενεργέτες
πεισώτες στην Προεδρεία να βλέπουμε
κάθε μας βήμα. Πού τ' αποτέλεσμα
μας τους Ήπειρώτες δεν δείχνουμε ούτε
κορβανάκι σ' ένα Νοσοκομείο! Και όμως
είχαμε μιά Πανεπιστημιακή οργάνωση
ζωή και δράση πολλά θά κάναμε. Να
πριν γιατί μας χρειάζεται ή Πανεπιστημιακή
διοικασία και να γιατί πρέπει όλοι να
δουλεύουμε γιά την ιδιότητά της.

[illegible]

“Ὀλὴ τὴ μέρα δουλεύει γιὰ νὰ βγάλει τὸ ψωμί του καὶ τὴ νύχτα; Τὴ νύχτα κλεισμένος στὸ φτωχικὸ τὸν δωμάτιο, κάτω ἀπ’ τὸ φῶς τῆς λάμπας γράφει, καὶ διαβάζει. Διαβάζει καὶ γράφει. Τὰ βιβλία τ’ ἀγοράζει κόβοντας ἀπ’ τὸ ψωμί του. Τὸν ὕπνο—τὸ πῶ γλυκὸ δώρο—ποὺ ἐρχεται γιὰ νὰ τὸν ξεκουράσει τότε διώχνει μακριά. Τὸ μυαλό του διψάει καὶ ἡ ψυχὴ του ζητάει νὰ ξεσπάσει. Τὴ νύχτα τὸ ξενητεμένο μας ἀγῶνι, τραγουδάει τὰ ἀφ’ ἑαυτοῦ τραγούδια τὸν καὶ τὸ κουρασμένο χέρι ἀρραδιάζει στὸ χαρτί «εὐ; κατακλισμούς; τῆς ψυχῆς του». Δυὸ δάκρυα χρόνια ἡ ἴδια ζωὴ; Μαύρη καὶ ἀσπρῆ. Ἀς τὸν δοῦμε μιά στιγμὴ σὲ μιὰν εἰκόνα, ποὺ μᾶς τὴν ἔδωσε ἔπειτα ἀπ’ τὸ θάνατό του, ὁ ποιητὴς καὶ φίλος του Λάμπρος Ἀστέρης: «Σὰ νὰ τὸν βλέπω μπροστά μου ἀκόμη. Κοντός, μὲ μάτια βαθιά, ἀλλὰ δυνατὰ στίς ματιές, μὲ μάγουλα βουλιγαμένα, μὲ τὸ σαργὶν σηκωτὸ πρὸς τὰ ἐπάνω λίγο, μὲ τὴν γκλίτσα στὸ χέρι μὲ τὴν προφορὰ τὴν Ἡπειρωτικὴ, μὲ τὴν περπατιάσι τὴ λεβεντιά, ἡ ἴσχυς, ταπεινός, πάντα γιὰ τὴν πατρίδα κουβεντιάζοντας, πάντα μὲ τὰ δημοτικὰ τραγούδια στὸ στόμα».

Γιὰ τὴν πατρίδα τὴ χιλιόποδητη ὅπου τὸν φέρονται τὰ φτερά τῆς φαντασίας του τὴν πᾶσαν ὥρα, εἶναι εὐνοια σκυμμένος ἐπάνω ἀπ’ τὴς κάσες τοῦ τυπογραφείου, εἶτε στὸ ἀπὸ τραπεζῆς τοῦ δωματίου του.

Εἶναι Φλεβάρης τοῦ 1891. Ἐκεῖ φτάσει σὲ μιὰ κατὰστασι πολλὴ ἀσχημῆ. «Τὰ συμπτώματα τῆς καταστροφῆς μου—γράφει σ’ ἕνα γράμμα του πρὸς τὸν κ. Γ. Δαμβέρρη, διευθυντὴ τότε τοῦ περιοδικοῦ «Ἑβδομάς»—τὰ βλέπω ἐπὶ τῆς ὑγείας μου. Ἐξήτησα παρὰ τὸσάν τὴν συνδρομὴν πρὸς βελτιώσιν τοῦ σταδίου μου. Ἀλλὰ ὅλοι μοι ἐκώφεισαν». Καὶ πάρα κάτω τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν πάρει στὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ. Ὁ κ. Δαμβέρρης τὸν πέρνει στὸ περιοδικὸ του συνεργάτη καὶ διορθωτῇ.

Ἐδῶ μακριὰ ἀπ’ τὴ μοῦχλα τοῦ ὑπόγειου ἀνασταίνει κάπως. Τὸ ἀδύνατο κομὶ τοῦ ξεκουράζεται λιγάκι καὶ οἱ ὀδυρκοὶ συνθήκες βελτιώνονται. Ἡ ψυχὴ του ὅμως ὑποφέρει βαρεία.

«Ὁ ἄνθρωπος τῆς νεότητος του τσακίζεται ἀπ’ τὸ βάρος τοῦ χωρισμοῦ».

Τίγος ἡ καρδιά δὲν θὰ ρυτίσει καὶ πιανοῦ τὰ μάτια δὲν θὰ θαρρύνουν ἄμα διαβάσει ἑαυτοῦ τὸ κομμάτι ἀπ’ τὸ γράμμα του ποὺ στέλνει σ’ ἕνα φίλο του στὴν Κέρκυρα τὸν ἴδιο χρόνο;

«...Σοὺ εἶπα πάρα πολλά, ἀλλὰ ξέρω ὅτι θὰ μ’ ἀκούσεις μὲ ὑπομονή. Ἀλλ’ ὅσοι δὲν με πειράζει, σίγιστο τὸ γράμμα μου ἀν βαρεῖσαι τόσο μεγάλο νὰ τὰ διαβάσεις, σίγιστο καὶ ρίξτο στὸ πλάγιό, καὶ τὰ τὴν Ἡπειρὸ καὶ σπρώξτο μὲ τὸ ραβδί σου νὰ τὸ πῶς ἀντίπερα σ’ ἀγαπημένα μου τ’ ἀγοργιάλια τῆς. Ἦθελα στὸ γράμμα μου νὰ σοὺ κλείσω ἕνα θερμὸ δάκρυό μου, νὰ τὸ κυλίσσεις στὰ κύματα καὶ νὰ τὸ στῆλεις ἀπὸ μέρος μου στὴν πατρίδα μου. Ἀλλὰ τὰ μάτια ἐστέρεψαν πλεῖα, ξεράθηκαν ἡ δροσερές βροσεῖς τους (γιατὶ τὸ δάκρυο εἶναι δροσιὰ στὸν ἄνθρωπο, στὴν ψυχὴ διπλ. ὅσες φορὲς πέφτει σὲ χῶμα μὲ παρὰ τὸν γκροδισμό), δάκρυ δὲν ὀφείνεται ροιὰ ἐμένα. Ἐρχομαι τόσα ὥς τώρα! Πατρίδα μου ἀντιχρῆ! Γιὰ ἐσένα οὐτε ἐνα, οὐτε ἐνα νὰ μὴ μου βρεθεῖ αὐτὴν τὴν ὥρα!... Φίλε μου Μίτρο. Αὐτοὺ ἀπάναντι τῆς ποὺ βροίσκεσαι, ἔβγα σὲ κᾶνα ξέσφατο ἔρημο καμὶ μὲρα, κάρφωσα τὰ μάτια σου πέρα πρὸς τὴν Ἡπειρὸ, φώναξε μ’ ὅλη τὴ δύναμή σου καὶ κράξε τρανὰ—τρανὰ: «Ἡπειρὸ χαϊρετίσματα ἀπὸ ἐνα παιδί σου, ὅπου γι’ ἀγάπη σου χάνεται μακριὰ σου!» Θέλω νὰ φέρει στὰ φτερά του ὁ ἀγέρατος τῆς φωνῆς σου αὐτὴ στὴ πατρίδα μου, θέλω ν’ ἀντιλαλήσει τὸ νόμα μου σὲς λαγαδικὰς καὶ στοὺς κάμπους τῆς. Ὁ δούτσος! Ποιὸς ἔξωρε θὰ εὐτυχίσω νὰ τὴν ξαναδῶ, νὰ πατήσω πάλι τ’ ἅγιο χῶμα τοῦ φημισμένου Σουλίου, νὰ πῶ τ’

ἀθάνατο νερὸ τοῦ Γέρο Πίνδου, τοῦ πατέρα μου!

Ἀχ! πῶς ρυγίζεται ἡ πικραμένη μου καρδιά σὰν τὴ θυμοῦμαι, πῶς τσακίζεται ὁ ἄνθρωπος τῆς νεότητος μου ἀπ’ τὸ βάρος τοῦ χωρισμοῦ τῆ! Καλὸς τοῦ ἐσὺ! Πέρασες ἀπ’ τ’ ἀγαπημένο χωριὸ σου, Εἶδες τοὺς δικούς σου, εἶδες τὸν πατέρα σου τὸν καλὸ. Τρεῖς δάκρυα χρόνια μὲ στερεῖται ὁ ἀγλύκακτος ὁ δικός μου. Τρεῖς δάκρυα χρόνια! Χρόνια ξενιτειὰς καὶ καταφρόνης. Καὶ ποὺς ἔξωρε πόσα θανά περᾶσαν ἀκόμη. Ποιὸς ἔξωρε ἂν ἔζησε αὐτός ἡ ἀνζήτο ἐγὼ νὰ τὸν δῶ μὲ τὴν Ἡπειρὸ μου ἐλεύθερη! Βλέπεις πόσοι καὶ πόσοι καὶ πόσοι πίκρες μὲ φαρμακίζουν. Πῶς νὰ μὴν παθαίνει ἡ καὶ ἐνὶ τῇ γαῖᾳ μου!»

Μὲ τί μπορεί νὰ βρῶσι ἡ φλόγα ἐτούτῃ τῆς ψυχῆς του; Τ’ ἀθάνατο νερὸ τοῦ Γέρο Πίνδου; εἶναι μακριὰ, πολλὸ μακριὰ....

Τὸ περιοδικὸ ὅπου ἐργάζονταν διέκοψε στὰ 1892 τὴν ἐκδόσιν του καὶ ὁ Κρυστάλλης μὲ τὴ συνδρομὴ τοῦ Ζ. Χρήστου καὶ τοῦ Λαμβέρρου διορίζεται στὴ θέση ἀποστολέως εἰσηγητῶν τῶν Σ. Π. Α. Π.

Ἐνωρίζεται—γράφει σ’ ἕνα φίλο του—ὅτι ἐργάζομαι σὰν ἐργάτης πλὴν ἐλπίς ὅπως εἰς τὸν Σ. Π. Α. Π. Βγαίνω κουρασμένος ἀπ’ ἑκεί καὶ ἀπογοητευμένος ἀπ’ τὰ ὑπόγεια ποὺ μ’ ἔχουν ριγμένον». Καὶ συνεχίζει: «Ἐχτίκασα, βρὲ ἀδερφέ, καὶ μὲ τὰ εἰστήρια τοῦ Σ. Π. Α. Π. Ἡ ἐργασία μου ὅσο πάει πληθαίνει, αἱ εὐθύναι καὶ σκουτοῦναι πολλὰ πλεονάζουν καὶ ὁ μισθός:.... ὁ ἴδιος πάντα. Ἀεὶ στὸ διάολο».

Ἀπ’ τὸ ὑπόγειο δὲν γλύτωσης πάλι. Ἡ σκληρὴ του μοῖρα τὸν κρατᾷ τὴν ἡμέρα δεμένον ἐκεῖ. Κι’ ὅμως τὸ ξενητεμένο ποῦλι μὲ τὸ «ἀσχαρὸ κομὶ» τραγουδαί τὰ ἀθάνατα τραγούδια του.

Ἄνοιξη τοῦ 1893.

Τὸ λέν οἱ κοῦκοι στὰ βουνά καὶ οἱ πέρδικες στὰ πλάγια. Στὰ βουνά τῆς πατρίδας....

Κι’ ὁ ποιητὴς μας λείπει αὐτὴ τὴν Ἀνοιξὴ τὰ πῶ γλυκὰ τραγούδια του: «Τὰ τραγούδια τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς Στάνης».

Ἀλλοῖμονο! Εἶναι ἡ τελευταία Ἀνοιξὴ τῆς ζωῆς του καὶ τὰ τραγούδια του, τὰ στεγνά τραγούδια.

Εἶναι τὰ τραγούδια ποὺ τὸν ἀνέβασαν στὴ ψηλότερη κορυφὴ τοῦ δέντρον ποὺ λέγεται Ἑλληνικὴ ποίηση. Καὶ ἡ φήμη του πέρνει στὰ φτερά τῆς καὶ τὸν φέρνει σ’ ὅλες τῆς ἁκρὲς τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδας. Εἶναι ἡ ἐφημερίδα ὁ «Ἀκρόπολις» τῆς 10ης Μαρτίου τοῦ 1893. Εἶναι τὸ ἀφαστο ἀδερὸ τοῦ Γαβριηλίδου. Ἐνα ἀδερὸ ποὺ ἀτλάνεται σ’ ὁ λάκερη τὴν πρώτη σελίδα τῆς Ἀκροπόλεως μὲ τὸν τίτλο: Κώστας Κρυστάλλης. Ἐνας ὁ ἄλλος «στὸ πνευματικὸ μεγαλοθύμιο τοῦ Κρυστάλλου» καὶ ἐνα δρυμνὰτο κατηγορητῆριο κατὰ τὸν κριτικὸν τοῦ Φιλαδέλφειου ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ. Ἡ φωνὴ τῆς Δικαιοσύνης. Χρυσάται ἀπειρὴ εὐγνωμοσύνη στὸν κ. Ροδά γιὰ τὸ εὖχημα τοῦτο, ποὺ μετέφερε ὁ λόκληρο στὸ συμπαιθητικὸ βιβλιαράκι του (σελῆς 21—35).

Ὁ Κρυστάλλης νοιώθει στὴν ψυχὴ του τὴ χαρὰ, τὴν τρανὴν χαρὰ τοῦ δημιουργοῦ. «Ὅσον ἐφόρα τὰ τελευταῖα ποιήματά μου—γράφει ὁ ἴδιος—εἶμαι κατενθουσιασμένος, γιατί μ’ αὐτὰ πλὴν ἐπῆρα τὴ θέσιν μου καὶ ἐγὼ στὸ σημερινὸ Ἑλληνικὸ Παρνασσό. Ἐμείναν ὅλοι καταπληκτικοὶ ὅμα τὰ εἶδαν».

Τὰ χίλια σώματα τῶν «Τραγουδιῶν τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς Στάνης» τ’ ἀπεριεμμένα στὴν Ἡπειρὸ γὰ τὴν ὅποια ἡ καρδιά του πάντοτε θὰ πᾶλλει, ὥς τὸν Ἀπρίλη τοῦ 93 ἐξαντλήθηκαν σχεδὸν ὅλα. Ἡ ζωὴ φαίνεται νὰ τοῦ χαμογελά. Πικρὸ χαμογελά! Ὁ πόθος του, ὁ πόθος γιὰ τὴν πατρίδα «ἐγίνε ἀηδὸς, στοιχειὸ καὶ δράκος καὶ τρώει κυρὰ τὰ σπλάχνα του κουροβισκᾷ τὴ νεότη».

Τὸνα πᾶνω σ’ ἄλλο τοῖςχονται τὰ χτυπήματα τῆς ἀδυσπῆτης μοῖρας του. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρείας Σ. Π. Α. Π. τὸν διώχνει ἀπ’ τὴ θέσιν... Τὸ καλοκαίρι στὸ καφενεῖο

τὴν προσπάθεια ποὺ καταβάλλουν καὶ τὸν ἀγῶνα ποὺ ἀνέλαβαν τὰ «Ξενητεμένα Πουλιὰ», τὸ καινούργιο αὐτὸ περιοδικὸ τῆς Ἡπειρωτικῆς νεολαίας, νομίζουμε δι’ ἔχουμε ὑποχρέωση ὅλοι, ξενητεμένοι καὶ τῆς Ἡπειρωτῆς, νὰ ὑποστηρίξουμε, ἐφ’ ὅσον σκοπὸς τοῦ περιοδικοῦ εἶναι τὸ ξυπνῆμα τῆς Ἡπειρου γενικά.

Γιὰ μιὰν ἀκόμη φορὰ πρέπει ν’ ἀκουσθεῖ καὶ νὰ μαθευθεῖ ἀπ’ ὅλο τὸν Ἡπειρωτικὸ λαὸ ὅτι οἱ μέγροι σήμερα πολιτευθέντες στὴν Ἡπειρὸ οὐκ ἔχουν ὅσον ἐπῆλθαν τὴν ἰδιαίτην Πατρίδα μας ἀλλὰ τοῦναντίον τὴν ἐξημίωσαν, εἶτε ἐν γνώσει εἶτε ἐν ἀγνοίᾳ τους.

Στὴν Ἡπειρὸ δὲν ὑπάρχουν ἐργαστήρια, οὐτε βιομηχανία, οὐτε ἄλλα ἐργα σπουδαῖα γίνονται. Γι’ αὐτὸ ἡ Ἡπειρωτικὴ ἐργασία εἶναι καὶ ἡ πῶ δυστυχισμένη. Εἶναι ὁ πλῆθος ἐκείνος ποὺ ὑποφέρει πρὸς σῆς, ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἡ ἔλλειψις βέβαια τῆς συστηρικτῆς, ὅρ ἀνῶσεως μπορεί νὰ πῆ καὶ αἱ καὶ ἐκείνη τὴν καταδίκη τῆς, ἀλλὰ μόνον ἡ ἔλλειψις αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μεγάλη αἰτία τῆς δυστυχίας.

Σὲ ἀναλογία ἡ Ἡπειρὸς ἔχει τὴν περισσότερη, καὶ τὴν δυστυχέστερη ἐργασία. Ὅλα ἔπρεπε κατὰ συνέπειαν ὅλοι εἶναι ποὺ διέδιδαν καὶ διαδίδουν δι’ ἀπονοὴν καὶ ἀγνοίαν γιὰ τὸ συμφέρον τῆς Ἡπειροῦ νὰ ἔχουν λάβει τὴν κατάστασιν αὐτὴν σὰ συμβαδὶ ἀπὸ καιρὸ. Διότι, τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ Μακεδονία ἀπ’ ἄκρον εἰς ἄκρον δονεῖται ἀπὸ τοὺς κρότους τῶν ἐπισκαφῶν τοῦ Ἀξίου, τοῦ Σιτυμῶνος καὶ τῶν Φιλιππῶν, τὴν ἐποχὴ ποὺ δισεκατομύρια δολοφονητῶν διατεθῇ

«Γαμβέττας» κάνει τὴν πρώτη μεγάλη αἰμόφυση! Ἡ φοβερὴ ἀρρώστεια τὸν γονατίζει. Μὲ τὸ σιδερένιο γόνατό τῆς πᾶνω στὰ χλωμά του στήθων κρατεῖ κορυμμένο στὸ φτωχικὸ του κρεβάτι. Πῶς πέρα ἡ γκλίτσα πεταμένη σὲ μια γωνιά μαζί μὲ τὴ βουβὴ φλογέρα.

«Ποῦν» τῆς μαννοῦλας τὰ φιλιὰ, τὰ χάδια τοῦ πατέρα ποῦναι τὰ γέλοια τ’ ἀδερφοῦ [κ’ ἡ συντροφιά τοῦ φίλου;]

Πέρασαν μέρες. Ἀναλαμβάνει λιγάκι. Φεύγει γιὰ τὴν Ἀρτα. Μένει κάμποσες μέρες ἐκεῖ καὶ ξαναγυρίζει στὴν Ἀθήνα. Ἀπ’ ἐδῶ μὲ τὴ βοήθεια ἐνός φίλου του ταξιδεύει στὴν Ἀρκαδία καὶ τὸν χειμῶνα ἐπιστρέφει Ἡ Τύχη, ἡ τυφλὴ θεὰ, ἀπλάνει τὸ χέρι τῆς καὶ σ’ αὐτόν. Ὁ Κρυστάλλης κερδίζει δυνάμει χιλιῶδες δραχμῆς ἀπὸ τὸ λαγετὸ Ἀρχαιοτήτων. Τραγικὴ εἰρωνεία!

Μὲ τὰ λεφτά αὐτὰ φεύγει γιὰ τὴν Κέρκυρα γιὰ νὰ ξεχειμωνιάσει. Φεύγει ἀπ’ τὴν Ἀθήνα γιὰ πάντα.

Στὴν Κέρκυρα ἡ κατάστασίν του χειροτέρευε. Ἡ στοργικὴ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ γράφει νὰ πάει στὴν Ἀρτα, ὅπου ἔμενε γιὰ τὰ τὸν περιποιηθῇ. Ἡ ἴδια καταβαίνει στὴν Κόρκινα νὰ τὸν παραλάβει. Στὴν Κουκεῖα τοῦ βαποριοῦ τὸν βροῖσκει μισοκοιμισμένο, ἀδύνατο, χλωμό, πεσοὶ καὶ κόκκαλα, ἀγνώριστο. Τὸν φέρνει στὴν Ἀρτα. Οὕτε οἱ γιατροί, οὕτε τὰ φάρμακα, οὕτε οἱ περιποιήσεις τῆς ἀσθενείας μποροῦν νὰ σταματήσουν τὴν ἀρρώστειαν ποὺ προχωρεῖ.

Φάνει τις τελευταῖες μέρες καὶ ὁ πατέρας του «ὁ ἀγλύκακτος».

Ἀπρίλης!

Βγήκαν οἱ βλάχοι στὰ βουνά, βγήκαν καὶ οἱ βλαχοπολῆες.

Βγήκαν καὶ τὰ βλαχόπουλα λαλῶντας τις φλογέρες. Μὰ τὸ καλὸμὶ τῆς ξακουμένης φλογέρας τοῦ Κρυστάλλου ξεράθηκε. Μάταια προσμένει τὸν Σταυραγῆ νὰ τοῦ δώσει τις φτεροῦγες του καὶ νὰ τὸν πᾶει στὰ βουνά.

Στῆς 22 τὴν αὐγούλα, ἡ βασανισμένη του ψυχὴ πέταξε, ὁλόλευκη πεταλούδιτσα, ψηλά—ψηλά, γιὰ νὰ βρεῖ τὸ λουλούδι ποὺ τὴν κερκερούσε στὰ Ἡλύσια τῆς Ἀθανάσιας.

Μήτσος Ν. Καπέτσος.

(Ἀκολουθεῖ τὸ Β’ μέρος).

ΡΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῶν, κατένευ ἀπολύτως Ἡπειρωτῆς; πολιτευτῆς δὲ θέλησε νὰ θυμηθῇ ὅτι καὶ στὴν Ἡπειρὸ ἔπρεπε νὰ γίνον ἀποστραγγιστικὰ ἔργα.

Στὰ ἔλη τοῦ Λούρου καὶ στὸν βάλτο τοῦ Λυκοστόμου ὑπάρχει ἔκτασις χιλιάδων στρεμάτων ποὺ μποροῦν εὐκόλῃ ν’ ἀποστραγγισθοῦν. Ἐτοῖς μόνον θὰ μπορούσε νὰ χρησιμοποιηθῇ ἕνα μεγάλο ποσοστὸ τῶν ἐργατῶν τῆς Ἡπειροῦ, νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἀεργία καὶ νὰ βελτιωθῇ ἡ φτώχεια καὶ ἡ ἀνέχεια. Ἐντὸς βέβαια ἀπ’ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐργατῶν, ἡ ἀποστράγγισις τῶν ἐκτάσεων αὐτῶν θὰ ἀπείδιδε στὴν Ἡπειρωτικὴ γεωργίαν ἀρκετὴ ἔκτασι νέας γονίμου καλλιεργησίμου γῆς, ἡ ὅποια θὰ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσει οὐκ μόνον τῆς παραγωγῆς ἀλλὰ ὅλον ἐν γένει τῶν οικονομικῶν παραγόντων τῆς Ἡπειροῦ.

Κάνοντας τὴν ἐρευνά καὶ τὴ διαπίστωσιν αὐτὴν δὲ θέλομε νὰ πιστέψωμε πῶς; θὰ συγκρίνωμε ἐκείνους ποὺ ἀπεδείχθησαν ἀνίκανοι πολιτικοὶ καὶ ἐπὶ ζῆμοι πατριώτες.

Θέλομε ἀπλῶς νὰ μαθευθῇ ἀπ’ τὸν Ἡπειρωτικὸ λαὸ καὶ ἰδιαίτερα ἀπ’ τοὺς Ἡπειρωτῆς ἀργότες καὶ ἐργάτες ὅτι ἡ κατάστασις των μπορεί νὰ βελτιωθῇ διὰ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μάθων νὰ ὑποστηρίξουν τὰ συμφέροντά των, ὑποδεικνύοντας τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα καὶ τὰ ὅποια θὰ ἐπιτευχθῇ αὐτὴ ἡ βελτίωσις.

Θωμάς Σταγκογιάννης.
Γεωπόνος
τῶν Ἐταιρειῶν Μόνξ καὶ Οὐλέν.

Η ΑΝΕΙΔΙΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΓΙΑ ΤΗΣ

Ἡ σημερινὴ ἐποχὴ χαρακτηρίζεται μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς τεχνικῆς στὴν παραγωγήν.

Τὰ τελευταῖα χρόνια εἶδμε καὶ στὴ χώρα μας ἐργοστάσια μὲ ἐκατοντάδες ἐργάτες εἰδικευμένους. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας.

Μιᾶς πρῶτης βλῆς (σιδερο κρημνία, μαλλιά λιν) καὶ σοὺ δίδει ὁ οὐμὸν πρᾶμα γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσεις (κρεββάτια, μηχανεὶς διάφορες, ὑφασμα κλπ). Μέσα ὅμως σ’ αὐτὸ τὸ ἐργοστάσιον ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ εἰδικότητες ἐργατῶν, (ἄλλος χύνει σίδηρο, ἄλλος κάνει τὴ μὲ δουλειά, ἄλλος τὴν ἄλλη) μεταξὺ τῶν συνδεδεμένων καὶ ὁ ἕνας δίχως τὸν ἄλλο δὲν κάνει.

Μὲ λίγα λόγια ἡ σημερινὴ παραγωγή θέλει ἐργάτες μὲ τεχνικὰς γνώσεις. Κι’ ἐστὶν τὸ «ὅτι δουλεῖα νάναι» τῶν Ἡπειρωτῶν δὲν ἔχει πέρασιν.

Ὅπως εἶπαμε ρίχοντας μιὰ ματιὰ στὴ χώρα μας βλέπομε ἀκατακτῆτο ποσοστὸ τῆς βιομηχανίας ἀμα καὶ εἰδικευμένους ἐργατῶν.

Ἡ Ἡπειρος στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι 100 χρόνια πίσω (1) οὕτε τὸ 1)50 τῶν ξενητεμένων τῆς δὲν δουλεύουν στὴ βιομηχανία. Στὸ σύνολο τῆς Ἡπειροῦ ὅτι καταναλίσκεται τὰ εἰσάγει ἀπ’ ἄλλου, μὴ ἔχοντας δικὰ τῆς βιομηχανία. Αὐτὴ εἶναι ἡ βασικὴ αἰτία ποὺ ἡ πατρίδα μας μᾶς διώχνει γιὰ τὴ βιομηχανικὰ Κέντρα.

Μὴ ἔχοντας δικὰ τῆς βιομηχανία, δὲ μποροῦσε νὰ δώσει τοὺς ἐργάτες γιὰ τις ἄλλες βιομηχανίες τῆς χώρας. Ἀν ὅμως μὲ τὸς ὅπως νὰ τὸ τροποποιήσῃ τὴ βιομηχανία μὲ ἐργάτες γέμισε μὲ τέτοιους: τὰ λευτερά ἐπαγγέλματα. Γιατὶ εἶν’ ἀλήθεια πῶς ἡ Ἡπειρος μὴ κλοντας καμμιὰ ἄλλη σοβαρὴ ἐξαγωγή, ἔρε τὸ ρεκόρ στὴν ἐξαγωγή ἐμφύχου ὕψικου (ἐργατῶν).

Μιὰ ματιὰ σὺν ο’ ἔχουμε στὴν Ἀθήνα—Πειραιά καὶ ὅλες τις πόλεις, θὰ δοῦμε ἕνα σωρὸ Ἡπειρωτῆς σὲ γραφεῖα, γκαρσόνια, λαντζέρηδες, φουρναροῦς καὶ σ’ ἄλλα βοηθητικὰ ἐπαγγέλματα, ἐνὸς σὲ βαρεῖα βιομηχανία, (μηχανουργοί, ηλεκτρολόγοι, νηματοποιοί)

Ἡπειρωτικῆς Φυσιογνωμίας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΗΛΑΡΑΣ

Ὁ Ποιητῆς, ὁ Ἐπιστήμονας, ὁ Πατριώτης, ὁ Πατέρας

Μὲ πρόλογο τοῦ Παλαμὰ καὶ μὲ διαφωτιστικώτατες βιογραφικὰς καὶ ἄλλες σημειώσεις τοῦ γνωστοῦ Ἡπειρωτοῦ δικηγόρου καὶ δημοσιογράφου κ. Γ. Β. Βιβρότου, κυκλοφόρησαν τελευταῖα σ’ ἕνα χοντρὸ τόμο τὰ «Ἀπαντα» τοῦ Βηλαρά. Ἐνα βιβλίον ποὺ συμπληρώνει ἕνα χάσμα στὸ οικοδόμημα τῶν νεοελληνικῶν γράμματα. Γιατὶ ὁ Βηλαρὰς ἔχει μιὰ ἀπὸ τις ἐξαιρετικὰς θέσεις στὸν Ἑλληνικὸν Παρνασσό.

Ἀνθρωπος μὲ σπάνια μόρφωσιν καὶ ὑπεροχὴν χαρακτῆρα (γενήθηκε τὸ 1771, ἐμῆθε τὰ πρῶτα γράμματα στὰ Γιάννινα καὶ σπουδᾶς Ἱατρικῆς, Βοτανικῆς καὶ Γράμματα σὲ πανεπιστήμια τῆς Ἱταλίας), μὲ πολυμάθεια ποὺ θαύμασαν πολλοὶ ξένοι διανοούμενοι, ποὺ τὸν γάργυρον στὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀλῆ—Πασᾶ, ἀπὸ τῶς πρῶτος—πρῶτος ἐννοίωσεν τὴν ἐκπαιδευτικὴν διάνυσιν, τὴν ἡγεμονία καὶ τὸ λεκτικὸ πλοῦτος τῆς δημοτικῆς γλώσσας. Ἀπὸ τοῦ, πῶς φημιναίους καὶ χωρίς καμμιὰ ὑποχώρησιν στὴ λογιὰν γλώσσα πρωτοπόρος τοῦ δημοτισμοῦ. Γιὰ ν’ ἀντικρύσῃ ἐκείνους τοὺς σχολαστικούς ποὺ θέλανε νὰ ἐπιβάλλουν τὴ γλῶσσα τοῦ Ὀμηρου καὶ τοῦ Ἡσόδου καὶ ποὺ λέγανε πῶς ἡ γλῶσσα τοῦ αὐτοῦ εἶναι ἀγεννή, βάροβαρη, ἀγούρη καὶ ἀκατάληπτη γιὰ τὴν ἀπόδοσιν μεγάλων ἐννοιῶν καὶ αἰσθημάτων, γράφει σ’ ἕνα γράμμα πῶς ὅλ’ αὐτὰ εἶναι συκοφαντικὰ καὶ πῶς ἡ γλῶσσα μας εἶναι πλουσιαντικὴ. Καὶ σημειώνει τις λέξεις ποὺ ἀναφέροντο στὸ πῶς: «ποδάρι, πο-

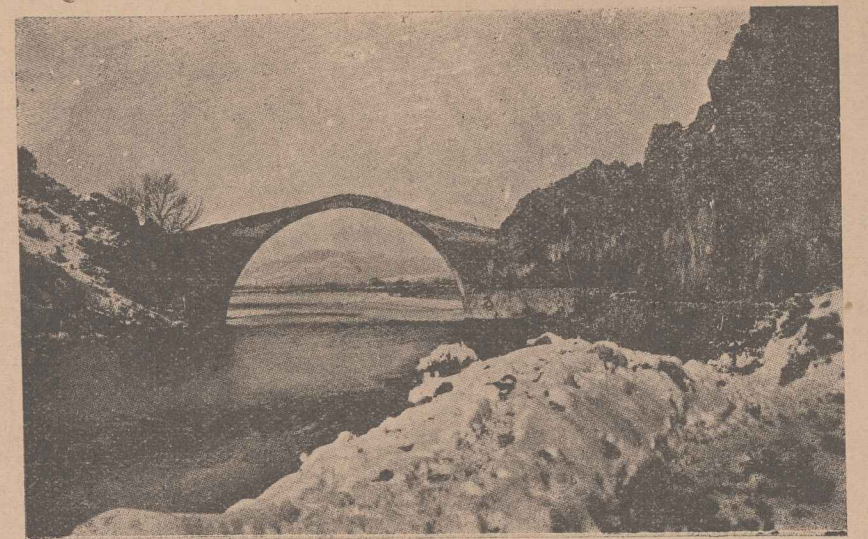
δαράκι, ποδαρόπουλο, πόδι, ποδόπουλο, ποδάρος, ποδαρόκλα, ποδαρόνα, ποδαρούσα, καλοπόδαρος, πλατυπόδαρος, ἀσχημοπόδαρος, ὀρθοπόδαρος, στραβιπόδαρος, στεγνοπόδαρος, χοντροπόδαρος, λιανοπόδαρος κτλ.» Πολέμησεν τὸν φαναριστικὸν σοροῦ ὀγκοτισμό. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πῶς, φοιτητῆς ἀκόμα, ἦταν στὴ Βενετία, ὅπου πολλοὶ πατριώτες σχεδίαζαν τὴ νεκρανάστασιν τοῦ γένους προσμένοντας βήθειαν ἄλλοι ἀπὸ τὸ «φίλον ἔθνος» τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλοι ἀπ’ τὴν Ὁρθόδοξον Ρωσσίαν, μεταχειρίζεται τὴ δημοτικὴν, ἐξοπῶντας σ’ ὁ παραπλανητικὸν καὶ τόσο συγκινητικὸν «Πουλάκι».

Πουλάκι ξένο, Λιγᾶν οἱ κλάδοι, Ξενητεμένο, Τὰ φύλλα σειοῦνται, Κυνηγημένο, Γλυκοσυμπινοῦται, Πῶς νὰ σταθῶ, Τ’ ἄλλα πουλιά, Πῶς νὰ καθίσω, Κ’ ἐγὼ τὸ ξένο, Νὰ ξεμυτίσω, Τὸ πικραμένο, Νὰ μὴ χαθῶ; Χωρὶς φωνά!

Ὅμως δὲν ἔχει μόνον νὰ κλαίει τὸν πόνο τοῦ ξενητεμένου καὶ νὰ τραγουδᾷ τὴν ἀνοιξὴ ὁ Βηλαρὰς. Ἐρεῖ νὰ φιλοσοφῇ καὶ νὰ συζητῇ μὲ ἐπιτυχία καίμει σκοποδόσκαλῆμα. Ὁ «φιλάργυρος» καὶ ὅλοι οἱ χαρακτῆρες του ποὺ μὲ τὴν ζωντανά καὶ χιούμορ ζωγραφίαν, εἶναι τύποι ποὺ ἔξισαν στὰ σκαλοβάθμια Γιάννινα καὶ ποὺ εἶναι παντοῦ. Ἡ «Ρομερικὴ γλῶσσ», οἱ μεταφράσεις, τὰ περὰ του καὶ ὅλη ἡ τόσο γόνιμη δουλειὰ του εἶναι ἀπὸ τὰ λίγα ἔργα ποὺ στρέψαν τὸν ἀγῶνα τῆς δημοτικῆς στὰ πῶς ἀνθηρὰ πότε κοινωνικὰ καὶ πνευματικὰ Ἑλληνικὰ κέντρα—στὰ Γιάννινα καὶ ἀπὸ τὸ βελὸ ἴσκιον καὶ τὴν χρῶμα ἀνάστα τοῦ Ἀλῆ, καὶ τὴν Ἐπτάνησον

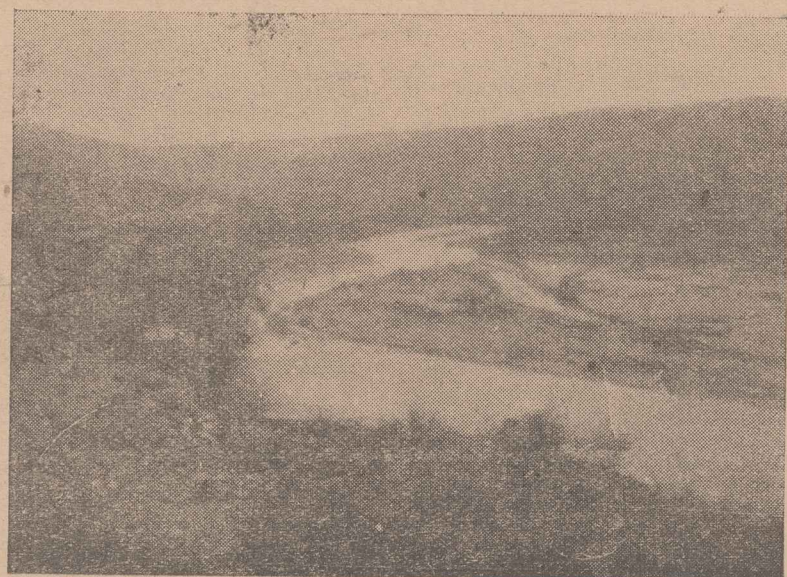
Μιά άποψη τής ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ
Παρμένη από τήν Κράπα
(φωτογραφία τοῦ κ. Ι. Καραγκιόζη)

Τὸ Γιοφῶρι τοῦ Σίμου
(Φωτογρ. τοῦ καλλιτ. κ. Κουτσαβέλη)

Ἡ ΚΑΛΩΤΑ. Ἐνα ἀπ' τὰ ὁμορφότερα χωριά τοῦ Ζαγοριοῦ, χτισμένο στοὺς πρόποδας τοῦ Μιτσκελιοῦ
(Φωτογραφία δωσμένη ἀπ' τὸν Πρόεδρο τῆς Ἀδελφότητος Καλωτῆς κ. Κ. Βαρνάβαν)

Τὸ ξακουστὸ ποτάμι ὁ ΚΑΛΑΜΑΣ
σ' ὅλη του τὴ μεγαλοπρέπεια

Ἡ ΖΙΤΣΑ. Ἐνα ἀπὸ τὰ προοδευτικώτερα
χωριά τῆς Ἠπείρου

Απαντήσεις στη Συζήτησή μας.

ΠΟΙΟΣ ΦΤΑΙΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΛΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΘΑ ΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΟΥΜΕ

«Συντημένα μου Πουλιά».

Ζητάτε τη γνώμη μας, ζητάτε το φταίχτη γιὰ τὴ σημερινὴ κατάντια τῆς Πατρίδας μας καὶ τὸ γιατρικὸ γιὰ νὰ τὴ γεῖναι ἀπ' τὴν ἀρρώστια τῆς—τὸ μαρσάσῃ πὺν τὴν κατάντησε χτικιάρια.— Γι' ἀπάντησιν ἀνεβαίνουν στὰ χεῖλια μου τοῦτ' ἡ στιγμή πὺν σὰς διαβάσω, τὰ παρακίτω : Χρόνια δὴλὰ δουλεύουν οἱ πατεράδες μας, στὴ μαύρη ξενιτιά, μαζὺ ἀπὸ τὰ σπῖτια τους καὶ τοὺς δικούς τους, χρόνια καὶ μῆνες κακοπερνᾶνε σ' ἀνήλιακα κατώγια, πότε νηστικοὶ καὶ πότε μισοχρυστάμενοι—ποτέ χορτάτοι—γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ κάνουν λίγες οἰκονομίες, νὰ σπουδάσουν τὰ παιδιὰ τους, νὰ σκολάσουν τὸ γυμνάσιο. Ἔτσι σκεφτόμενοι ἀπόλυτα ἀλτρούστεικα, δὲν θέλουν νὰ ἰδοῦναι τὰ παιδιὰ τους νὰ φτύνουν αἷμα σὰν κ' αὐτοὺς στὰ ἔρμα ξένα.

Κυτάνε νὰ τοὺς δώσουν μιὰ ζωὴ ὑποφερτὴ (!) καὶ ἄς τραβῶναι τὴς νύκτες ὅλες, τὼρτ' αὐτοὶ... Καὶ τελευτῶναι τὰ παιδιὰ μας τὰ Γυμνάσια. Καὶ τότε;.. Τότε ἔρχεται τὸ τρανὸ τὸ φοβερὸ δράμα. Μαθαίνονται, χτικιάζουν ἀπ' τὴν ἀνεργίαν...

Ὅπου κ' ἀνῆλθε, οἱ πόρτες εἶναι κλειστές. Ἔτσι τοὺς δὴλ' ἔχουν τὴς νύκτες. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι τοῦτ' ἡ: «Οἱ οἱ περισσότεροὶ νέοι μας σκολασμένοι ἀπ' τὸ Γυμνάσιο, μποροῦσαν νὰ βρῶναι μιὰ δουλειὰ νὰ βγάλουν τὸ ψωμὶ τους.—Μήπως αὐτὸ καὶ μονάχα, δὲν σκέπτονται;—Ἀλλ' οἱ πόρτες γιὰ τὰ παιδιὰ μας, εἶναι κλειστές. Οἱ θεοὶ εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους. Παράδειγμα: Τὸ προχειρότερο ποῦχον : 9 ὑπάλληλοι στὴν Ἀγοστράπεζα τῆς Παραμυθιάς. 2 εἶναι Ἡπειρώτες. Οἱ ἄλλοι εἶναι ξένοι. Κερκυραῖοι. Γιατί; Ἐ, τὸ γιατί τὸ ξέρουν μονάχα οἱ κομματάρχες μας, οἱ πολιτευτὲς μας, οἱ κυβερνήτες μας.

Φίνεται οὖν τὰ Ἡπειρωτὸπουλα εἶναι ἀνίκανα νὰ δουλέψουν. Ἔτσι τὸ θεωροῦν «οἱ τρανοί». Ἀλλ' ἔτσι δυστυχῶς τὸ ἀποδείχνουν κ' αὐτὰ... Γιατί, γιὰ πέστε μου, σὲ ποῖο ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδος θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ αὐτό; Πουθενά. Γιατί θὰ σηκώνονταν ὅλοι σὸ πὸ ἰδρί. Στὴν ἀνάγκη θάπερναν τὰ ντουφέκια.

Θάβριαν καὶ κανένα πεζοδρόμι μὲ αἷμα. Ἔτσι θὰ γίνονταν. Μὰ ὅχι ἐδῶ. Στὴν πατρίδα μας δὲν γίνονται τέτοια. Μονάχα τρανὲς ἀναφορές, τοῦμπε—σὰν σαλτιμπάγκοι—στοὺς τρανοὺς, καί... καὶ ὑπερὰ τίποτε... Ἐ! Νὰ λοιπόν. Τὰ παιδιὰ μας: εἶναι ἀνίκανα νὰ δουλέψουν ἀφοῦ δὲν ἔχουν νὰ πηρέσουν δουλειὰ. Τὴν γυρεύουν σὰ ζητιᾶνοι. Καὶ δὲν τὴν πηρούν γιατί πρέπει αὐτοὶ νὰ τὴν πάρουν. Σὰν νὰ μὴν ἔχουν οὐτὶ εἶναι ἀπὸ τοὺς φόρους πὺν πληρώνουν, ἀπ' τὸ μαῦρο αἷμα πὺν φτύνουν οἱ πατεράδες τοὺς στὴν ξενιτιά, αὐτὸ τὸ ψωμὶ πὺν θὰ τοὺς δώσουν.

Οἱ νέοι μας δυστυχῶς—οἱ περισσότεροι—κατήντησαν νευρωτικοὶ ψευτοφιλόσοφοι. Ποτέ τους δὲν ἔνοιωσαν ποῖα εἶναι ἡ θέση τους—πλάι στὴς ἐργαζόμενες μάζες τῆς πατρίδας μας. Ἀποστεωμένοι, ἀποσκλειωμένοι, μὲ τὴν ἀπαίσια ἐκείνη σχολαστικότητα πὺν πέρνουν ἀπ' τοὺς δασκάλους τοὺς στὰ σχολεῖα, δὲν μπόρεσαν νὰ πέσουν ἀνοικτὰ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ζωῆς καὶ τῆς σκληρῆς βιοπαλῆς. Νέοι τῆς Ἡπείρου! Δὲν εἶστε κοσμητάρηδες στὰ τσιφλίκια τῶν μπέηδων Ἡπειρωτοκαπῆλων, πὺν μᾶ; κυβερνοῦν. Θέλετε νὰ ζήσετε, νὰ μεγαλώσετε, νὰ ἀναπτύξετε τὴν πατρίδα μας, πὺν εἶναι στὰ σπάργανα, ἀρρωστιάρα, χτικιασμένη, χωρὶς τίποτε; Θέλετε νὰ μὴν ἀφήνουν τὰ κόκκαλά τους οἱ πατεράδες σας στὴν ξενιτιά; Ἐ! τότε πάρτε θέση πλατεῖα ἀνοικτὰ στὴ ζωὴ. Σεῖς πὺν ἔχετε λίγα πράγματα περισσότερα μὴν τ' ἀφήνετε νὰ σκοριάζουν στὰ μυαλά σας. Φωτίστε μας κ' ἑμάς. Δεῖτε μας τὸ δρόμο. Ὁργανωθῆτε καὶ ζήτῃτε. Κι' ἂν δὲν σὰς δώσουν, τότε θὰ τὸ πάρουμε μοναχοὶ μας. Γιατί κανένας δὲν φταίει ἂν δὲν ἔχουμε τίποτε. Καὶ τῶρε χρόνια καὶ χρόνια καλομπόκι σάπιο καὶ μουχλιασμένο, πὺν ἄλλοι τὸ τῶρε τὰ γουρούνια. Κανένας ἄλλος δὲν φταίει ἀπ' τὴν κακομοιρία μας κ' ἀπὸ σὰς πὺν δὲν μᾶς ἀνοίγετε τὰ μάτια. Ἡ τύχη ἰδὲν νὰ γυρίσω κάμποσα χωριά τῆς Πατρίδας μας. Κάπου μοῦπαν. Εἶναι Αὐγουστος καὶ δὲν ἔχουμε ἀπὸ τώρα ἐμπομπότα». Καὶ σὲ δ.κ.ῆ μου ἀπάντησιν: Γιατί δὲν πηρνετε τὴν ἀγκλίτωση σας καὶ νὰ καεβῆτε στὴν πολιτεία ὅλοι νὰ γυρέψετε, πῆρα ἀπὸ καὶ τοῖον τὴν ἀπάντησιν αὐτῇ: Τὶ λὲς κ'... καθε ἕνας ἔχει τὸν «τρόπο» του. Ἐ! λοιπόν, ἔχετε τὸν τρόπο εἶχε αὐτός; Καθόταν σ' ἕνα ἀχυροκάλυβο, κατὰχαμα. Ἐνα χόρισμα ὅλο—ὅλο, κ' ἐκεῖ μέσα κοιμόταν αὐτός, ἡ γυναῖκα του, ἡ μάννα του καὶ τὰ τρία παιδιὰ του, μαζὺ μὲ δυὸ—τρία πρόβατα κ' ἕνα μαντρόσκυλο!... Νὰ πῶ κ' ἄλλες ἀθλιότητες; τὸ θεωρῶ περίσσιο. Εἶχε τὸν «τρόπο» του γιατί εἶχε ἕνα ταγάρι καλαμπόκι. Στὴν ἴδια καὶ χειρότερον κατὰστασι εἴμαστε ὅλοι μας. Καὶ ὅμως ἡ σκέψη μας δὲν ἀλλάζει. Ποιὸς ἄλλωστε νὰ μᾶς τὴν ἀλλάξει;

Νέοι τῆς Πατρίδας μας, ἔσεῖς πὺν εἶδατε λίγο κόσμο καὶ ἔχετε λίγα πράγματα. Ἐμπρὸς οἰχτήτε στὸν ἀγῶνα γιὰ τὸ ἔθνος τῆς Ἡπείρου. Φωτίστε καὶ τοὺς δικούς σας. Τὸν ἐργάτη πάτερα σας, τὸ μαστορὰ ἀδερφό σας, τὸν ἀγορτὴν ἢ κτηνοτρόφον ξάδερφο. Πάρτε ἀνοικτὰ θέση δίπλα μας. Ὁργανωθῆτε καὶ φωτίστε. Καὶ δὲν θ' ἀργήσῃ νὰρθῇ ἡ ἄγια μέρα.»

Ἔτσι ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ ἰδοῦμε εὐτυχισμένη μιὰ μέρα τὴ γλυκεῖα μας πατρίδα Ἡπείρο.

Δημήτρης Σαραντάπορος

Φυσικὴ Ὑγιεινὴ.

ΠΩΣ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΘΕΡΑΠΕΥΟΝΤΑΙ ΤΑ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Τοῦ Ἡπειρώτου φυσιοθεραπευτοῦ κ. Ἡλίας Πέτρου.

Τὰ κρυολογήματα, ὅπως κ' ὅλες οἱ μικροδιαθεσίαι καὶ οἱ ἀρρώστειαι ὁλων τῶν μορφῶν, δὲν ἔχουν πραγματικὴ αἰτία τὸ κρύο ἢ κάποια ἄλλη δυσμενὴς αἰτιολογία. Οἱ μεταβολὲς τοῦ κλίματος εἶναι φαινόμενικὴ μόνο κ' ὅχι ἀληθινὴ αἰτία τοῦ κρυολογήματος. Τὸ κρυολόγημα δὲν ἔρχεται ἀπὸ ἔξω παρὰ βγαίνει ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ σῶμα μας. Δὲν φταίει τὸ κρύο καὶ ἡ ὑγρασία. Φταίει ἡ πλυσμὸν, δηλαδὴ οἱ διαφορὲς δηλητηριώδεις καὶ ξένες πρὸς τὴ φύσιν τοῦ ὁργανισμοῦ μας οὐσίαι, γιὰ στὲς μὲ τὸ ὅριμα τοῖνες, ἀνόργανα ἄλλα, δέξια κτλ. «Ὅλα δὲ τὰ ἀνθυγιεινὰ αὐτὰ στοιχεῖα εἰσέρχονται στὸ σῶμα μας ἢ δημιουργοῦνται μὲ τὸν ἀφύσικο τρόπο ζωῆς τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἐντελὴ ἀκατάλληλη σημερινὴ διατροφή πὺν ἔχει βιάσι τὸν ὑπερτασμοῦ ἀπὸ κρέας, γαλακτοφῶδες, ζωικὲς γενικῶς τροφές, παστά, ἄλμυρα, τσιγαριστά, πιτεράτα καὶ πολυκαρυκευμένα τρόφιμα.

Βίαις τῆς ὑγείας εἶναι ἡ ἀλκαλικότης τοῦ αἵματος. Ἀντὶ ὅμως ὁ ἀνθρώπος νὰ τρέφεται κυρίως μὲ ὅριμα φρούτα καὶ ὁμῶς λαχανικά, πὺν εἶναι πλουσιώτατα σὲ ἀλκάλια, τρέφεται μὲ μετουσιωμένες τροφές τοῦ κοινοῦ. Ὅλες οἱ κοινότητες, οἱ πόλεις, τὰ ζυμαρικά, τὰ γλυκίσματα, τὸ ἄσπρο γαλακτοφῶδες, τὸ γάλα τοῦ κοινοῦ καὶ κάθε φαγώσιμο πὺν σερβίρει τὸ ἐμπόριο εἶνε τροφὲς ἀνθυγιεινές. Κι' ἂν ἔχουν τὴν τὴν πέρασιν σήμερα, αὐτὸ δρεῖται στὴν τεράστια ρεκάμα πὺν κάνουν ὅλοι οἱ οἱ ἔχουν συμφέρο ἀπὸ τὴν κατανάλωσίν τους, καὶ σὴν μαύρη ἀμάθεια πὺν δέρνει ἀστούς καὶ χωρικούς, μορφωμένους καὶ ἀγράμματος, ὅλο τὸν κόσμο, σχετικὰ μὲ τὴν τακτικὴ πὺν πρέπει ν' ἀκολουθῇ ὁ ἀνθρώπος γιὰ τὴν ὑγείαν του καὶ κυρίως τὴ διαίταν του.

Δυστυχῶς τὸ κακὸ γίνεται ἀκόμη πὺν μεγάλο μιὰ πὺν ἡ καθιερωμένη ἱατρικὴ ἐπιστὴμη πρεσβεύει τὰ ἴδια καὶ δὲν γίνονται προσεῖτες οἱ μεγάλες μάζες οἱ ἀπαραίτητες ὑγιεινὲς γνώσεις. Σιὸν τόπο μας δὲν ἐκλαίκεται ἡ ἐπιστὴμη. Τὰ κρυολογήματα καὶ οἱ διαφορὲς μορφές τους (γρίπη, βήχας κτλ) δὲν θὰ ἐκδηλωθοῦν ὅταν μὲ μιὰ συστηματικὴ τακτικὴ ὁκρῶσιν μὲ τὸ σῶμα μὲ ἀνοσία. Ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἀνοσία δὲν ἐμπορεύονται. Πηγάζουν καὶ ἀπορροῦν ἀπὸ ὁρισμένους φυσικοὺς ὑγιεινὲς ὁρους. Ὅταν κανεὶς ζῇ ὑγιεινὰ δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὸ κρυολόγημα. Κι' ἂν ἀδιαθετῇ, ἡ ἀδιαθεσία θὰ εἶναι ἀσημαντή.

Ὁ ὁργανισμὸς μας εἶναι ἕνα θαυμάσιο αὐτόματο μηχανήμα. Ἐρεῖ νὰ αὐτοσυντηρεῖται καὶ νὰ αὐτοθεραπευεῖται, ἀρκεῖ νὰ μὴ τὸν ἐμποδίσουν τὴν προσπάθειάν του αὐτὴ μὲ φάρμακα, ἐνέσεις ἢ ἄλλο τεχνικὸ μέσον. Ὅταν

Γεωργικὲς ὁρμήνιες.

Τὸ Κλάδεμα τῶν Δένδρων

Μόλις ἀρχίσει νὰ μεγαλώνει τὸ νεοφυτμένο δέντρο, θ' ἀρχίσουμε τὰ κλαδέματα. Ὁ σκοπὸς τοῦ κλαδέματος εἶναι: 1) Νὰ δώσουμε στὰ δέντρα ἕνα ὁρισμένο σχῆμα. 2) Νὰ καθορίζουμε τὴν παραγωγὴ τοῦ δέντρου. Δηλ., ὅταν ἀναπτυχθῇ ὑπερβολικὰ τὸ ἔθλο τοῦ δέντρου, κ' ὅχι ὁ καρπὸς, νὰ τὰ κόψουμε ν' ἀποδόσιν καρπὸ. Κι' ὅταν ἔχουν πολλοὺς καρποὺς καὶ πᾶσχουν ἀπὸ ἐξάντλησιν, νὰ μειώσουμε τὴν παραγωγὴ τοῦ καρποῦ γιὰ νὰ δυναμώσουν. 3) Νὰ γλυτώσουμε τὰ δέντρα ἀπὸ τὰ ἔρμα κλαδιά, πὺν τὰ δυσχελεύουν στὴν ἀνάπτυξίν τους, στὸ ἀερίσμα τους, στὸ φωτισμὸν τους. Εἶναι ἀνάγκη αὐτὸ νὰ γίνετ' ἰατρικὰ σ' ὅλα τὰ κλαδοφόρα δέντρα. Ἐκεῖνο πὺν πρέπει νὰ ἔχουμε εἶναι, πὺν τὸ δέντρο στὴν ἀνάπτυξίν του εἶναι σὰν τὸ μικρὸ παιδί. Θέλει περιποίηση. Νὰ μὴν τοῦ λείπῃ ὁ ἀέρας του, τὸ φῶς του, τὰ μὴ τὸ παραφορτώσουμε, νὰ μὴ τὸ ἐξαντλήσουμε.

Κλαδεύουμε ἕνα δέντρο δὲ πᾶ πᾶ καὶ ὡς κομμάτια, χωρὶς νὰ προσέχουμε, γιατί αὐτὸ μπορεῖ νὰ βλάψῃ τὸ δέντρο. Τὸ κομμάτι δὲν πρέπει νὰ γίνετ' ἴσο, καὶ οὐτε ἀνώμαλο. Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ ἔχη μιὰ κλίση γιὰ νὰ κλείσῃ γρηγορότερα. Τὸς τρυφεροὺς κλάδους τοὺς κόβουμε μὲ τὸ ψαλίδι, μὰ κομμάτι φορὰ μισοῦ, καὶ προτιμώτερο εἶναι τὸ κλαδεῖν. Τὸς γέριους κλάδους τοὺς κόβουμε τὸ χειρὸς. Στὸς κλάδους πὺν εἶναι πολὺν ἔργο, καλὸ εἶναι νὰ ἀλείφουμε τὴς τομὲς μὲ κατράμι, γιὰ νὰ μὴ σατίξουν καὶ νὰ μὴ ἀρρωσταίνουν. Ἐνὰν χοιτὸ κλάδο τὸν κόβουμε πὺν κοντὰ τὴν φλοῦδα, πὺν θὰ μείνῃ, γιὰ νὰ θρέψῃ ἡ πληγὴ. Ἀν ἀφήσουμε ἕνα μικρὸ κομμάτι, ἡ πληγὴ δὲν θὰ κλείσῃ, ὁ κλάδος θὰ ἔρμαθῃ καὶ θάκινδυνεύσῃ ἐλκύνῃ τὸ δέντρο. Β—ς

κρυολογήσετε καὶ κοπῇ ἡ ὄρεξις σας, μὴν τρώτε τίποτα. Ἄν μείνετε 1—2 μέρες τελείως νηστικοὶ θὰ θεραπευθῇτε ἀμέσως. Ἐπειδὴ ὅμως φοβᾶσθε μὴ πεθάνετε ἀπὸ αἰτία (ἂν καὶ χιλιάδες ἀνθρώποι ὅχι μόνο δὲν λιμοκιόνησαν ἀλλὰ καὶ θεραπεύτηκαν ἀπὸ ἀνίαιες παθήσεις, νηστεύοντας ἀπολύτως ἐβδομάδες καὶ μῆνες ὁλόκληρους) ναί, τότε νὰ κόμειτε τὸ ἔξῃ.

Τὸ πρῶτ' νὰ πάρετε ἕνα ποτήρι χυμοῦ πορτοκαλιοῦ.

Τὸ μεσημέρι, ἂν λαίμαργῇτε, φάτε μιὰ ἐλαφρὰ χορτόσουπα. Καλλίτερα νὰ φάτε μιὰ φρούτα σταφίδα ἢ κάποιον ἄλλο ξηρὸ καρπὸ τῆς ἀρεσκείας σας.

Τὸ δειλινὸ μιὰ φρέσκῃ λεμονάδα καὶ τὸ βράδυ ἕνα ποτήρι χυμοῦ πορτοκαλιοῦ. Νὰ σκεπάζεσθε τόσο ὅσο νὰ ζεσταῖ νεστο καλὰ. Τὸ πολὺ, νὰ βίλετε ἕνα μπουνάκι μὲ ζεστὸ νερὸ στὰ πόδια. Τὸ κεφάλι πάντα ἔξω ἀπὸ τὴν κουβέρτα, τὸ παρὰθύρῳ σας πάντα ἀνοικτὸ καὶ νὰ πηρνετε συχνὰ βαθεῖες ἀναπνοές.

Μὴ μεταχειρισθῇτε φάρμακα. Αὐτὰ ἐντοπίζουν τὴν ἀρρώστειαν, κρύβουν τὰ συμπτώματα ἀλλὰ καὶ ἡ ἀκάθαρτη ὕλη τοῦ ὁργανισμοῦ πὺν πρέπει νὰ βγῇ ὑπὸ μορφὴ μῆζας, φλέγματος ἢ πύου κρατεῖται μέσα καὶ θὰ ἐκδηλωθῇ τὸ κακὸ μὲ ἄλλη μορφή.

Ὅταν λοιπόν ἀρρωστᾶτε μὴ πολεμᾶτε τὴν ἀρρώστειαν. Ἡ ἀσθένεια εἶναι μιὰ ἐντονη προσπάθεια ἀποτοξινώσεως τοῦ ὁργανισμοῦ. Ἀφήστε τὴν νὰ ἐκσπάσῃ, ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴς τοξίνες. Ἡ ἀρρώστειαν εἶναι φίλος κ' ὅχι ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου.

ΗΛΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥ

Τρυγῶν ἀπὸ τὴν Ἡπειρωτικὴ Ὀμοσπονδία.

Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΟ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ

Μιὰ πὺν ἀρχίσε ξανά συζήτηση γιὰ τὴν Ἡπειρ. Ὀμοσπονδία, καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ ὅπως μπῇναι τὰ φράγματα δὲν πρόκειται ἀπλῶς γιὰ φιλολογία, ἀλλὰ τὸ βῆμα γι' αὐτὴ δουλειὰ, θεωροῦμε ἀναγκαῖο νὰ πάρουμε μέρος στὴ συζήτηση αὐτὴ κ' ἀκόμα τὸ ἴδιο νὰ κἀμουν ὅλοι αὐτοὶ πὺν μποροῦν νὰ ἔχουν μιὰ γνώμη πάνω σ' αὐτὸ τὸ σοβαρὸ γιὰ τὴν Ἡπειρ. ζήτημα. Κι' ἀπὸ τὴ συζήτηση αὐτὴ ἡ ὅπεια πρέπει νὰ γίνῃ σὲ πλείους ἀμερόληπτα καὶ ἀπόλυτα δημοκρατικὰ, νὰ βγῇ τὸ συμπέρασμα ἐκεῖνο πὺν ὅχι μᾶς δώσῃ τὴς δυνατότητες νὰ πραγματοποιήσουμε αὐτὸ τὸ ἔργο.

Καὶ ἡ πραγματοποίησιν τοῦ λοιποῦ θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τρόπο μὲ τὸν ὅποιον θ' ἀρχίσουμε καὶ τὰς μεθόδους πὺν θὰ χρησιμοποιοῦμε. Καὶ ἐξηγοῦμεθα.

Κατὰ τὴ γνώμη μας, ἡ Ὀμοσπονδία, εἶναι ἀπολειπτικὸ ἔργο τῶν Ἡπειρωτικῶν ἀδελφοτήτων. Τὸ γιατί θὰ τὸ πούμε παρακάτω. Ἐκθέτοντες τοὺς παράγοντας πὺν συμβάλλουν καὶ προκαθερίζουν τὸν χαρακτὴρ τῆς ὁργανώσεως αὐτῇ; καὶ τοὺς ἀγῶνες πὺν πρόκειται νὰ κάνει.

Τὶ ὑπάρχει σήμερα στὴν πατρίδα; Ποιὰ ζήτηματα εἶναι ἐκεῖνα πὺν ἔχουν ἀνάγκη ἐπιλύσεως;

Στὰ δυὸ αὐτὰ ἐρωτήματα τὰ πράγματα ἀπάντων μόνον τὰν!

Κατ' ἀρχὴν ἔχουμε νὰ κάνουμε μ' ἕνα λαὸ κατ' ἐξοχὴν δημοκρατικὸ καὶ γι' αὐτὴν τοῦ τὴν ἱκανότητά ἔχει πολλὰ σημεῖα νὰ μᾶς δείξῃ.

Ἀλλὰ τὶ εἶναι δυνατόν νὰ δημιουργήσῃ ἕνας τέτοιος λαὸς μὲ τὰ πενιχρὰ μέσα πὺν διατεθεῖ;

Κι' αὐτὸ πὺν κάνει ὑπερβίνει τὴς δυνατότητες του.

Τὸ Κράτος δὲν μπόρεσε νὰ λύσῃ στοιχειώδεις ἀνάγκες πὺν διακρίνει ἕνα λαὸ πολιτισμένο. Καὶ κατὰ κύριο λόγο τὰ κύρια ζήτηματα πὺν βρισκονται σὲ πρωτόγονη κατάσταση.

Ἡ ἐκπαίδευσις ἡ ὁδοποιΐα καὶ ἡ τροφή. Γι' αὐτοὺς πὺν διακρίνει τὴς σχέσεις τοὺς μὲ τὴν ἰδιαιτέραν μας πατρίδα, γι' αὐτοὺς πὺν ζοῦν ἐκεῖ, τὰ τρία αὐτὰ ζήτηματα εἶναι ἐπὶ ἀνάγκης τῶν.

Πὺν μεταφέρουν τὰ ἀναγκαῖα τρέφειν αὐτὰ χωριά μέσα ἀπὸ τὰς ἀτραποὺς τῶν βουνῶν πὺν γίνονται δρόμοι;

Πὺν μερῶν γίνονται τὰ παιδιὰ τοῦ Ἡπειρωτικοῦ λαοῦ; Ἀφοῦ σὲ μιὰ Κοινότητα 200—300 οἰκονομείας ὑπάρχει μονάχα ἕνας δάσκαλος πὺν τοῦ ἔχει ἀνατεθεῖ νὰ μερῶν καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἀδριατικὸς πολίτης ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τῆς κοινότητος. Τὸ καλαμπόκι ἡ μοναδικὴ τροφή, τροφή τοῦ λαοῦ μας πὺν διακρίνει τὴν πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας 78 ὄρεα τὴν οἶκα κ' ὅσο νὰ πᾶι στὸ χωριὸ στοιχίσει 10 δραχμές. Δὲν χρειάζεται μεγαλότερη ἀνάληψη, γιατί στὴν πλειονότητα τῶν ζήτημάτων τὰ ζήτηματα αὐτὰ εἶναι γνωστά.

Πὺν ζοῦν οἱ 50 χιλιάδες Ἡπειρωτῶν Ἀθηναίων—Πειραιῶν καὶ λοιπῶν ἐπαρχιῶν;

Πὺν ζοῦν καὶ πὺν κατὰρτίζονται νὰ συντηροῦν τὴς οἰκονομείας τοὺς στὴν Πατρίδα;

Ποῖος Ἡπειρωτὴς δὲν ἔχει τὸ βῆρος αὐτὸ στὴν πλάτη του; Ὅλοι μας ἔχουμε ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, οἱ ὅποιοι ἐργάζονται καὶ προσπαθοῦν γιὰ τὸ μέλλον τοὺς καὶ δὲν ἐνδραφερόνται καθόλου γιὰ τοὺς ἄλλους. Αὐτοὺς τοὺς ἀφίνομε στὴν πραγματοποίησιν τῶν ὁνειρῶν τοὺς... Μεῖς πὺν ἔχουμε τὸν πόνο τῶν πολλῶν μπῇναι μέσα στὸ στρατοπέδον τοὺς καὶ τοὺς λέμε:

Σὲ πολλὰς περ φέρεται τοῦ Κράτους τὰ ζήτηματα πὺν ἀπασχολοῦν ἑμᾶς, αὐτοὶ τὰ ἔχουν λύσει. Στὴ Θεσσαλία ζητοῦσαν τὴν ἀκαλλοτριώσιν σὰν ἕνα ἀπ' τὰ ζωτικὰ ζήτηματα, στὸ σύνολο τοῦ τὴν πέτυχαν.

Νὰ ἕνα χαρακτηριστικὸ γεγονός πὺν ἔγινε στὴν Καρδίτσα, ὅταν ὁ Βενιζέλος εἶχε πᾶσι στὸ Βόλο νὰ μιλήσῃ, πῆγαν καὶ τὸν πῆραν γιὰ τὴν Καρδίτσα, στὸ δρόμο ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσῃ γιὰτὸ αὐτοῖντο κινδύνους νὰ σπάσῃ στὰ μονοπάτια πὺν λέγονταν «δημόσιος δρόμος». Κι' ἔτσι ἀναγκάστηκε νὰ διατάξῃ τὸ ἄμεσο φταξίμο τὸ δρόμο.

Οἱ ξενιτεμένοι δουλεύουν κάτω ἀπὸ τὴς χειρότερες συνθήκες χωρὶς καὶ τὴς σχετιζόμενες ἐγγυήσεις γιὰ τὴν ὑγείαν τους.

Οἱ Ἡπειρωτὲς ἐπιστήμονες καὶ σπουδαστὲς βρίσκονται ἀπροστατευτοὶ χωρὶς καμμιὰ ὑποστήριξιν στυγρὸς πέντε δρόμοις.

ΟΟΟ

Νὰ τὰ κύρια ζήτηματα. Νὰ εἰ σκοποὶ πὺν ἔχει νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἡ Ὀμοσπονδία μας. Νὰ γιατί εἶναι μετὰ τὸ ἔργο πὺν ἀναλαμβάνουν οἱ ὁργανωμένους ἀδελφότητες. Μεγάλο ναί! Ἀλλὰ ἀναγκαῖο καὶ πραγματοποιήσιμο, μετὰ ἰσχυρὰ θέλησιν.

Στὸ σκοπὸ μας αὐτὸ οἱ ἀριστοκρατικοὶ κύριοι μὲ τὴς ἐντυπωσιακὰς τοὺς προστάσεις ἢ πρέπει νὰ ἀκελευσθῶν ἢ πρέπει νὰ παραμερίσουν νὰ περάσῃ ἡ στρατεία τῶν ξενιτεμένων μὲ ἀρχηγὸς διαλεγμένους μέσα ἀπὸ τὴ μᾶζαν, μέσα ἀπὸ τοὺς ἴσιους τοὺς ξενιτεμένους πὺν δουλεύουν καὶ μερῶν γιὰ τὸ μαῦρο ψωμὶ.

ΟΟΟ

Ὅσο γιὰ τὰ πρακτικὰ μέτρα πὺν θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν στερέωση καὶ τὸ χαρακτὴρ τῆς Ὀμοσπονδίας συμφωνοῦμε ἀπολύτως μὲ τὸ εἶς τὸ προηγούμενο φύλλον τῶν «Συντημένων Πουλιῶν» δημοσιεύσας ἄλλο.

Ἀθήνα Νέεβρης, 1935.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ

(Φιλικιστῆς)

Μία πολιτικὴ ἐκδοχή.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΙΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΔΕΙΑ

Συντασσόμενη ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἐπιτροπῆς ἐκ κορυφαίων συγγραφέων, τῆς ὁποίας προεδρεῖ οἱ πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ ἀκαδημαϊκὸς ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ, ἡ ἐκδοτικὴ μοναδικὸν βιογραφικὸν λεξικὸν καὶ ἀνθολογίαν ταυτοχρόνως τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας περιλαμβάνουσα λεξικογραφικῶς τὰς βιογραφίας ὅλων τῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐντεῖθεν ἀκμασάντων Ἑλλήνων ποιητῶν, διηγηματογράφων, μυθιστοριογράφων, θεατρικῶν συγγραφέων, ζωγράφων, γλυπτῶν, μουσικῶν, ἡθοποιῶν καὶ γενικῶς ὅλων τῶν ἀξίων λόγου ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων καὶ καλλιτεχνῶν, μετὰ τῶν καλυτέρων καὶ χαρακτηριστικωτέρων ἐκ τῶν ἔργων τῶν (ποιημάτων, διηγημάτων, θεατρικῶν ἔργων, ζωγραφικῶν πινάκων, γλυπτικῶν ἔργων, μουσικῶν τεμαχίων κτλ.)

Κάθε μῆνα 1 τόμος μὲ 30 δελτία τοῦ «Ἀνεξαργήτου» καὶ 10 (ἐπαρχ. 12)

Γεγονότα

Ενέργειες
Κίνηση

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΑΤΩ-ΜΕΡΟΠΑΙΩΝ-ΠΟΛΙΤΙΩΝ

Ίδρύθη την 2αν Μαΐου 1926, εις την Θεσσαλονίκην.

Σκοπός της: Η αλληλεγγύη των μελών αυτής, ή οίκον, ανάπτυξης, και εν γένει ή προστασία και προαγωγή των συμφερόντων του χωριού της, ή βελτίωσης των όρων της ζωής εν τω χωρίω διαμενόντων, ή περίθαλψης πατρών αναξιοπαθούντων Κάτω-Μεροπαίων και ή εξωραϊσμός του χωριού.

Ο σκοπός της Αδελφότητος επιδιώκεται: Α) διαλέξων και θεατρικών παραστάσεων, δια της ιδρύσεως τεχνικών σχολών, καλλιτεργίας υποδειγματικών αγρών, υποδειγματικής δονδοκομίας και κηπουρικής, πρὸς καθοδήγησιν των ἀγροτών χωρικών, δια της κατασκευής οδών, πρὸς βελτίωσιν της συγκοινωνίας του χωριού δια της ιδρύσεως γυμναστηρίων και συστάσεως αθλητικών ομάδων, δια της ενίσχυσεως των ήδη υπαρχόντων εὐαγῶν ιδρυμάτων.

Εξοράς της 25ην Μαρτίου εις μνήμην του Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, Η Διεύθυνσις της είναι ὁδὸς Σωκράτους ἀριθ. 4. Τῇ ἀποφάσει του Δ. Συμβουλίου της ἰδρυθῆ και εν τῷ χωρίῳ παράρτημα της ἀδελφότητος.

Τὸ σημερινὸν Δ. Συμβούλιον τοῦ παραρτήματος ἀποτελεῖται ἀπὸ τῶν κ.κ. Χρ. Στεφανόπουλον (πρόεδρος), Παν. Μινοσταμίου, Δημ. Παπακόστα (γεν. γραμματεία). Αδελφότης και Παράρτημα ἔχουν περὶ τὰ 120 μέλη.

Δ. Παπ.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΛΕΙΑ - ΦΙΛΙΑΤΩΝ

Η ἀδελφότης του Λειά ἰδρύθηκε τὸ 1932 πρωτοβουλία των κ. κ. Β. Ἀθανασίου, Σ. Ἀθανασίου, Σ. Τριανταφύλλου, Β. Ἀθανασίου, Δ. Παπαχρήστου κ. ἄ.

Σκοπὸς τῆς ἀδελφότητος είναι ή ἀδελφική συνένωση και ἀλληλεγγύη των ἀπανταχού Λειαίων, ή ήθική μειοτὴν τούτων υποστήριξις και ή ἐντίκεσις ἐν τῇ Κοινοίτη Λειάς-Φιλιατῶν Ἡπειρου ἔργων κοινῆς ωφελείας.

Ἀρχαιρεσίαι γίνονται κατ' ἔτος την πρώτην Κυριακὴν του τρίτου δεκαημέρου του Ἰανουαρίου.

Ἐορ ἀζει την Δευτέραν ἡμέραν του Πάσχα.

Τὰ μέλη της Αδελφότητος στὴν Ἀθήνα ἀνέρχονται περὶ τὰ 40.

Τὸ σημερινὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ τῶν κ. κ. Α. Χαϊδῆ, Σ. Βενέτην, Κ. Κύρκου, Δ. Παπαχρήστου, Ι. Μποκιδῶν.

Η Διεύθυνσις της είναι: Ἀνδρέαν Χοιδῆν, ἀρτοποιεῖον «Φιλιάτες» (Ἄγιον Στυλιανὸν Τέρμα Γκῶξης).

δ Ρεπόρτερ

Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥΣ

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΓΚΡΙΜΠΟΒΟΥ-ΗΠΕΙΡΟΥ

Στις 17 Νοεμβρίου ἔγιναν ἀρχαιρεσίαι στὴν ἀδελφότητα Γκριμπόβου τὸν Κουρέντων. Σ' αὐτὴς πήραν μέρος ὅλοι οἱ Γκριμπόβιτες πλην τῶν ή τεσσάρων και ἐξελέξαν τὴ νέα Διοίκησιν. Ὁ πρόεδρος ἐξελέγη με ἀπόλυτη πλειοψηφία ὁ κ. Εὐαγγέλιος Παπαδόπουλον, ὁς Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Ε. Μπατζέλος και ὁς Γεν. Ταμίας ὁ κ. Ἡλίας Ζώης. Σύμβουλοι δὲ ὁς κ. κ. Χ. Μηλιώνης, Γ. Πόντος, Παῦλος Ζώης, και Σάββας Γιάντας. Η νέα διοίκησις ἀσκηρήθεισα ἀπὸ τὰ πλέον ζωντανὰ στοιχεῖα της ἀδελφότητος πιστεύομε διὰ τὰ ἔργασθ με ὅλον ἐκένον τὸν ζῆλον και τὴν δρεψὶ που πάντες ἀναμένουν. Εὐχόμεθα ή προσπάθειές της νὰ ἐπιτύχουν πλέριον.

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΟΞΥΑ (ΚΟΝΙΤΣΑΣ)

Η Οξυά, (πρώην Σέλτση) είναι κ' αὐτὸ ἓνα ἀπ' τὰ χωριά της Κόνιτσας, είναι σὶδ Β. Α. σημεῖο της Κόνιτσας, σὲ μιὰ μεγάλη πλαγιά, χτισμένα κοντὰ-κοντὰ τὰ σπίτια του μᾶς δι-γραφική εἰκόνα τοῦ ὁμορφου χωριού μας.

Τὸ χωριὸ μας ἔχει ἓνα προσόν: Τὸ βου-λό του είναι γεμάτο ἀπὸ ὀξυές (γι' αὐτὸ και τ' ὄνομά του) ποὺ είναι ἓνας πραγματικὸς πλούτος ἀλλὰ δυστυχῶς μένει ἀνεκμετάλλευ-το, γιατί οὐτε τὰ μέσα οὐτε και οἱ γνώσεις ὑπάρχουν γιὰ τὴν ἐκμετάλλευσή του. Ἐχει ἐκτάσεις ἀνεκμεταλλεύσιες ποὺ δὲ μποροῦσαν νὰ δώσουν τὴν εὐημερία στους χωρικούς, ποὺ τώρα παιδεύονται στὰ ψευτοχώραφα, χωρὶς καμμιὰ ἀπολαυή. Τὸ χωριὸ μας ἔχει κοντὰ του τὰ βορμόνερα, μιὰ βρύση με ἱα-ματικά νερά, και ποὺ πολλοὶ ἔχουν γιαντρε-τῇ ἀπ' αὐτὰ, χωρὶς μέχρι τὰ σήμερα νὰ γί-νη μιὰ συστηματικὴ ἐκμεταλλευσή της. Μά-λιστα στὰ 1915-16, ὁ γιαντρε Οἰκονόμου ἔ-ξέτασε τὸ νερὸ και τὸ ἔβγαλε κατὰλλήλота-το γιὰ θεραπεία.

Τὰ ἐκάστοτε Κοινοτικά συμβούλια είναι ὑπεύθυνα γι' αὐτὴν τὴν κατῳστασι, γιατί νο-μίζομεν πὸς ή δουλειὰ τους είναι νὰ γίνον-ται εἰσπρακτορες τοῦ δημοσίου.

Ὅχι! Δὲν είναι αὐτὴ ή δουλειὰ τῶν Κοι-νοτικῶν Συμβουλίων. Η δουλειὰ τους είναι νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν των κα-τοίκων, γιὰ τὴν πρόοδο και εὐημερία του χωριού, με τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν παραγω-γικῶν πηγῶν. Τότε και μόνον τότε στέκογ-ται σὶδ ὕψος των καθηκόντων και ὑποχρεώ-σεών των.

Τὰ κύρια ἐπαγγέλματα τοῦ χωριού μας είναι μασιόροι, μαργακοὶ, λίγοι ἡλεκτρο-λόγοι, ὕδραυλικοὶ, ἑλαιοχρωματισταὶ και ζαχαροπλάσται. Ὅλοι μας δηλαδὴ στὰ ἐ-λεύθερα ἐπαγγέλματα. Ταξιδεύουν στὴν Ἀμερική, Ἀβυσσινία, Χορτὸν και σὶὰ διά-φορα μέρη της Ἑλλάδος.

Η παραγωγή μας δὲ λέγεται, σχεδὸν τί-ποτα και περιμένουν ὅλο ἀπ' τὰ ξένα, και ποὺ τὰ ξένα τώρα δὲν ἔχουν παρὰδες.

Καθῶν λοιπὸν τοῦ Κοινοτικού Συμβου-λίου κ' αὐτῶν των κατοίκων είναι: νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν των παραγωγικῶν ἐκτάσεων του χωριού ζη-τῶντας και τὴν ἐνίσχυση τοῦ Κράτους, και νὰ μὴ περιμένουν μοιρολατρικά τὸ θά-νατό τους.

Ἀθῆναι Νοέμβριος 1935
Α. Δ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

ΦΩΤΗΣ ΤΣΑΒΙΔΗΣ

Τὸ σεμνὸ παλληκάρι της Δρόπολης ὑπὸ τὴν δημιουργικὴν πνοὴν τοῦ ὁποίου ή ὑπᾶτη Ἀρχὴ των Ἀλυτρώτων Ἡπειρωτῶν-ὁ Βο-ρειοηπειρωτικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν-κατέ-στη ὁ τηλεγῆς φάρος ποὺ φωτίζει τοὺς Βο-ρειοηπειρωτὰς εἰς κάθε εὐγενή προσπάθειαν ὑπὲρ της πατρίδος των δὲν ὑπάρχει πλέον.

Ὁ ἄπονος Χάρος ἔκοψε τὸ νῆμα της ζω-ῆς του εἰς στιγμὰς ποὺ ή Β. Η. τὸν ἐχεοιά-ζετο πολὺ.

Ὁ βετεράνος της ἀπελευρωτικῆς προσπα-θείας τῶν σκλάβων Β. Ἡπειρωτῶν ἐξέλιπεν.

Η Ἀτικὴ γῆ σὴν ἄλλη ἡμέρα τὸν σφι-χταγκάλιασε σπύργικα γιὰ πάντα.

Τὸν Φώτη Τσαβιδῆ τὸν ἐγνωρίσαμε στὴν πὶδ κρίσιμη καμτὴ τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζη-τήματος ὅταν συνεζήτητο τὸ Σχολικόν, ὅπου ὡς πῶδρος τοῦ Συλλόγου ἀπεδείχθη ἀξίος πατριώτης, τὸν ἐγνωρίσαμε εἰς τὸ ἀλτροῦ-στικὸ ἔργο του Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλόγου ποὺ εἶχε ἀποβῆ ὁ παρήγορος ἄγγελος των ἀ-ναξιοπαθούντων συμπατριωτῶν.

Ρένοντας τὸν νοπὸν τάφον του πολυκαυ-στον φίλον μου με Δροπολίτικα λουλούδια ποτισμένα ἀπ' τὸν ἀσμένειο Δρόνον εὐχομαι ὅπως τὸ Ἀτικὸν χῶμα ποὺ τὸν ἐκάλυψε τοῦ φαγῆ ποὺ ἔλαφρό κ' ἀπ' τὸν ἀφρό της θά-λασσας.

Δ. Τσάρας

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΩΝ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ ΒΟΛΟΥ

Ὅπως παντοῦ ἀνὰ τὰ πέρατα της οἰκου-μένης ὑπάρχουν Ἡπειρωτὰι ξενητεμένοι ἀ-σχολούμενοι εἰς διάφορα ἐπαγγέλματα, ἔτσι κ' ἐδὼ εἰς τὴν Θεσσαλίαν και συγκεκριμέ-τως εἰς τὸν Βόλον και Ἄλμυρον ὑπάρχουν πολλοὶ Ἡπειρωτὰι ἐκ των ὁποίων οἱ πλεί-στοι εἶναι ἀποκατεστημένοι οἰκονομικῶς ἀπὸ της ἀπελευθερώσεως της Θεσσαλίας.

Κατὰ τοὺς χρόνους της δουλείας της Ἡπεί-ρου και μέχρι της ἀπελευθερώσεως αὐτῆς ὑπῆρχε, και ὑπάρχει και σήμερον, Σωματεῖον ή «Ἡπειρ. Ἀδελφότης» — ἡ δράσις του ὁποίου ὑπῆρξε οὐχὶ μόνον πατριωτικὴ ἀπὸ πάσης ἀ-πόψεως, ἀλλὰ του: ὀλίγους τότε Ἡπειρωτὰς συνδέσας ἀγάπῃ, ἀλληλοβοήθεια και ἀλληλεγγ-γῇ, και κάθε ξενητεμένος Ἡπειρωτὴς ἀπο-ροῦ και ἀνεργος εὐρίσκει ἀπὸ τὸ Σωματεῖον ἐκεῖνο ἀμέριστον συνδρομὴν καὶ βοήθειαν.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν της πατρίδος: μας και ἐντεύθεν, τὸ Σωματεῖον δὲν ἔξυφον διὰ τίνας λόγους, ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατέ-ρευσεν, και εὐρίσκειται μέχρι σήμερον ἐν ἄ-δρανείᾳ, ἐνὸς ἔπρεπε νὰ εὐρίσκειται ἐν ὑπῆρ-χῃ κάποιος ζήλος, ὀλίγη ἐνέργεια και δραστη-ριότης εἰς καλύτεραν μοίραν, δεδομένου δι- μόνον εἰς τὸν Βόλον ὑπάρχουν σήμερον πλέον των 300 συμπατριωτῶν μας. Πρὸ ὀλί-γων μηνῶν ἐγένετο τῇ ἐμπνευσίᾳ και πρῶτο-βουλία τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Ἀθ. Σλήτα και τοῦ Γεν. Γραμματέως κ. Παπαγεωργίου.

Μιὰ ὥραία ἐορτὴ εἰς ἣν συνεκέντρωθῆμεν ἀρκετοὶ Ἡπειρωτὰι, και ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐ-κείνῃ ἐγένετο και ψηφοφορία και ἀνοστήσα-σις τοῦ Σωματείου, ἀποτελεσθὲν ὡς ἑξῆς: Πρόεδρος ὁ κ. Ἀθ. Σλήτας, Γραμματεὺς ὁ κ. Γ. Παπαγεωργίου, Ταμίας ὁ κ. Β. Στούπης και σύμβουλοι οἱ κ. κ. Γ. Καραδήμου, Χ. Σπυριδάκης, Α. Παπανικολάου, Ν. Τσιπ-υλάρης, Β. Πέτσος και Γ. Ἰγουμενίδης, Εὐ-χρηστὴν ὅλοι μας εἰς τὸ Συμβούλιον καλὴν πρόδοον και δόξαν πατριωτικὴν. Ἐκτοτε οὐδεμία ἄλλη συζήτηση σέβει. Ἀγνοστον διατὶ τὴν νοδότης. Χρειάζεται κάποια ζωντάνια, κάποια δρᾶσι Ἡπειρωτικὴ καλύ-τερη, ὥστε νὰ βροίσκη κάθε ἀνιχνή συμπατρι-ώτης μας ἀπορος ή ἀνεργος, μιὰ ήθική και ὀλικὴ ὑποστήριξις. Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφο-ρᾷ τὴν δρᾶσιν τοῦ Σωματείου μας. Τώρα ἐὰν ἐξετάσωμεν γενικῶς ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀ-πόψεως τὸ Ἡπειρωτικὸν στοιχεῖον τοῦ Βό-λου θὲ ἰδοῦμε διὰ αὐτὴ εἶνε ὁπωδιότε καλὴ. Βεβαίως ὑπάρχουν πάντοτε και ἑσπερό-σεις, ὅσοι εἶναι ἀποκατεστημένοι ἀπὸ πολ-λά χρόνια εὐρίσκονται εἰς ἀρίστην οἰκονο-μικὴν κατῳστασιν και θὰ σὰς ἀναφέρω μερικὰ ὀνόματα. Η ἄλευρομηχανία Ἀδ. Λουλή ἀ-μάζει και εὐμερεῖ, ὅπως και οἱ ἀρτοποιοὶ Ἀφοί. Καραδήμου, εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των ὁποίων ἀσχολοῦνται ἀρκετοὶ συμπατριῶται μας. Ὑπάρχουν τόσοι και τόσοι παλαιοὶ ἐ-παγγελματίαι ὅπως ὁ Ι. Νασιδάκης, ὁ Θ. Μπο-κουβάλας, ὁ Β. Πέτσος, ὁ Β. Στούπης ὁ Π. Σαγιάννος, ὁ Α. Ἀβδεῶς, ὁ Κ. Κούρτιος και τόσοι ἄλλοι, ἀλλὰ και μεταξὺ τῶν ἐπιστη-τήνων και ὑπαλλήλων κατέχουν σπουδαίας τραπεζιτικὰς και δημοσίας θέσεις ὅπως ὁ κ. Ἐξάρχου, τμηματάρχης της Ἀγρ. Τραπέ-ζης, ὁ κ. Ἡλιάδης της Ἐμπορ. Τραπέ-ζης, ὁ κ. Δουλαρίδης Διευθ. Οἴκου Παπαγε-ωργίου, ὁ Παναγ. Ζήτης, Γραμματεὺς τοῦ Πρωτοδικείου ὁ Ὅρ. Κούρτιος της Ἰονικῆς και πόσοι ἄλλοι. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐπιστημῶ-νων διακρίνονται διὰ τὸ Ἡπειρ. δαιμόνιον χαίροντες ἄκρας ἐκτιμήσεως: παρὰ τῇ Κοινο-νία μας οἱ κ. κ. Καραμουστάκης και Ι. Σέτσος ἱατροὶ κ.κ. Διὰ τοὺς λοιποὺς μικρο-επαγγελματίαι, ἀρτοποιοὶ, ἐργάται μικρο-υπαλλήλους, δι' αὐτοὺς ἱσχυρί και παρὰ μὲν ὅπως παντοῦ ή ἐπίδρασις της γενικῆς οἰ-κονομικῆς κρίσεως.

Αὐτὰ ἐν ὀλίγοις σήμερον σχετικὰ με τὴν ἐν γένει ζωὴν των Ἡπειρωτῶν Βόλου ἐπιμυ-λασόμενος εἰς ἄλλον ἀνταποκρίσιν μου νὰ γράψω περισσότερα.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΖΗΤΗΣ

Ἡπειρωτὴς

Πεουλία

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ἀνταποκρίσεις

Γράμματα

Ἑφημερίδες

Τι γράψαν οἱ πατριῶτες μας γιὰ τὴν προσπάθειά μας

Ἀ γ α π η τ ο ἶ μου, Γειά σας και χαρὰ σας με τὸν ὁμορφο κ' ὕψηλὸ σκοπὸ ποὺ καταπιστήκατε, της πολυτε-ρης και πλατιάς διαπαιδαγώγησής κάθε ἡ-πειρωτικῆς ψυχῆς και γενικὰ κάθε ἀνθρώ-που, δὲν μπορῶ νὰ νοιώσω, ἐνδοσκοπῶν-τας τὸν ἑαυτὸ μου τί είναι ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ με κάνει νὰ αἰσθάνωμαι κρυφὴ πε-ρίφρασι γι' αὐτὴ σας τὴν εὐγενικὰ προ-σπάθεια — ποὺ πηγάζει πρῶτερο ἀπ' τὴν καρδιά, ἀγνὴ ἀτφία — ποὺ περιστρέφεται γύρω ἀπὸ τὴν προσφορὰ κάθε ὁμορφου και καλοῦ, και σύγχρονα της γνωριμίας κ' ἀπ' τὸν ἄλλο ξένο κόσμο της ἀγνῆς, της ὀ-λόφωτης Ἡπειρωτικῆς ψυχῆς, με τίς ἐκά-στοις ἡθωροφίαις, ποιήματα, μελέτες, διη-γήματα ἀπὸ τῇ μιὰ, και της ἀσύγκριτης χι-λιοτραγουδιμένης φύσης ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ἐδὼ σὶν μοναξίᾳ μου — στὸ καλὸ κ' ἡ-λιόλοστο Κονιαδῖτιν νησί — τὰ «Ξεντε-μένα Πολιά», σὰν τὸ σπαθωτὸ χελιδὸν ποὺ φέρνει τὴν γλυκείαν ἄνοιξη, μούφεραν νὰ μνημόνα τας ὁμορφῆς πατρίδας μας. Φυ-σάει πέρα ὡς πέρα ἀπὸ τὴν πρώτη ὡς τὴν τελευταία τους σελίδα τοῦ ἡσυχ, ἀπαλὸ και φιλεταρισμένο Ἡπειρωτικὸ ἀγέρι. Φυσάει... χαϊδεύει τίς ψυχῆς μας, μᾶς κάνει πρῶτερο νοσταλγούς, μᾶς κάνει ν' ἀπλώνομε τὴ σκέ-ψη μας πάνω ἀπὸ θάλασσες και ἀπὸ ρου-μάνια, νὰ ξεμακραίνῃ στὰ χὰν τοῦ χαμοῦ και της ὥραίας ἀναζήτησης, γυμνίζοντας μας ἀπὸ τὸ πόθο τοῦ ὅλο και ψηλότερα» τοῦ τόπου μας. Εὐχομαι ὀλόφωτα τὰ «Ξ. Π.», νὰ καταστούν ή στοργικὴ κλῶσσα ποὺ κάτω ἀπὸ τὴν θαλπωρὴ των φτερῶν της θὰ συνεκτιμῶν τίς σκέψεις και θὰ ἐνώσῃ τίς ψυχῆς των εἰς τὰ πέρατα της οἰκονομῆνης σκορπισμένων Ἡπειρωτῶν στὴν ἐπιδίωξη τοῦ παραπάνω σκοποῦ.

Ἀσכולὸ τὸ ἐγγεῖρμα μὰ κλείνει τὸ εὐ-γενέστερο καὶ ὑψηλότερο περιεχόμενο. Ἐ-κεῖ ἐγκνεται ή ἀξία ή μεγάλη της προσπ-θείας, Στις ψυχολογικὰς και σὶὰ ἀσά-λινα ἐσπετάγματα γιὰ κἄτι τὸ ἀράνταστο μεγάλο.

Τραβήξτε μπροστὰ, καλοὶ μου, κ' ὅλοι οἱ Ἡπειρωτὲς ποὺ ἀγαποῦν τὸν τόπο τους θὰ σὰς παρακολουθοῦν νοερά.

Δεχθῆτε, σὰς παρακολῶ, τὰ θερμὰ μου συγκαρτερήματα και τὴν εὐκρί-νεια της ἀγάπης μου.

Διὸς σας

Κώστας Ραφτόπουλος

Ἐρμούπολις-Σῆρον 28-10-35

Ἀφρικὴ - Usn River 13-10-35

«Ξενητεμένα μου Πουλιά».

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ ταχυδρομείου μὲ ἔφερε και τὸ περιοδικὸ σας. Ἡ χαρὰ μου ἀπερ-γραπτή. Τὸ διάβασα, τὸ ξαναδιάβασα κ' ἀ-κόμα τὸ διαβάζω. Καταλαβαίνω εἶνε δικό μας, τοῦ τόπου μας, τοῦ χωριού μας. Ἐξα-κολοθεῖτε με τὸν ἴδιο και περισσότερο ζῆλο και μὴ φοβάστε κανένα ἐμπόδιο. Θὰ εἴμαστε δίπλα σας ὅπου και τὴν τελευταία πεντάρα ποὺ θὰ μᾶς μὲν θὰ σὰς τὴν στελ-νομε γιὰτὶ καταλαβαίνω πὸς με τὸν ἀγῶ-να και τὴν συσσώμασση θὰ φθάσῃ ή φω-νὴ μας στοὺς κ.κ. ποὺ μόνον ὅταν ζῆτῶν τὴ νῆφο μας, τάζουν λαγούς με πετραχί-λια.

Καταλαβαίνω ἀπὸ τὸ ἐαυτό μου πὸς ὅ-λοι οἱ ξενητεμένοι εἶνε και πάντα θάναι δίπλα σας.

Ἀπόστολος Χολέβας

Ἀπ' τὸ Λεονάτσι — Κόνιτσης

Ξενητεμένος στὴν Ἀφρικὴ.

Ὁ κ. Γεώργ. Α. Τσιτάλος, Odobesti Ρου-μανίας: «Διὰ της παρούσης μου σπεῖδω νὰ σὰς ἐκφράσω τὰ θερμὰ συγκαρτερήμα-τα γιὰ τὰ «Ξεν. Πουλιά». Δὲν δύνασθε νὰ φαν-ταστήτε τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ αἰσθάνομαι ὁ-ταν τὸ διαβάζω.

Ἐπεὶ οὖν: Προϊστάμενος Τυπογραφείου σύμφωνα με τὸ Νόμο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ

Ἀγρους 34α

Ὁ κ. Γεώργ. Α. Τσιτάλος, Odobesti Ρου-μανίας: «Διὰ της παρούσης μου σπεῖδω νὰ σὰς ἐκφράσω τὰ θερμὰ συγκαρτερήμα-τα γιὰ τὰ «Ξεν. Πουλιά». Δὲν δύνασθε νὰ φαν-ταστήτε τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ αἰσθάνομαι ὁ-ταν τὸ διαβάζω.

Ἐπεὶ οὖν: Προϊστάμενος Τυπογραφείου σύμφωνα με τὸ Νόμο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ

Ἀγρους 34α

Ὁ κ. Γεώργ. Α. Τσιτάλος, Odobesti Ρου-μανίας: «Διὰ της παρούσης μου σπεῖδω νὰ σὰς ἐκφράσω τὰ θερμὰ συγκαρτερήμα-τα γιὰ τὰ «Ξεν. Πουλιά». Δὲν δύνασθε νὰ φαν-ταστήτε τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ αἰσθάνομαι ὁ-ταν τὸ διαβάζω.

Ἐπεὶ οὖν: Προϊστάμενος Τυπογραφείου σύμφωνα με τὸ Νόμο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ

Ἀγρους 34α

Ὁ κ. Γεώργ. Α. Τσιτάλος, Odobesti Ρου-μανίας: «Διὰ της παρούσης μου σπεῖδω νὰ σὰς ἐκφράσω τὰ θερμὰ συγκαρτερήμα-τα γιὰ τὰ «Ξεν. Πουλιά». Δὲν δύνασθε νὰ φαν-ταστήτε τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ αἰσθάνομαι ὁ-ταν τὸ διαβάζω.

Ἐπεὶ οὖν: Προϊστάμενος Τυπογραφείου σύμφωνα με τὸ Νόμο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ

Ἀγρους 34α

Ὁ κ. Γεώργ. Α. Τσιτάλος, Odobesti Ρου-μανίας: «Διὰ της παρούσης μου σπεῖδω νὰ σὰς ἐκφράσω τὰ θερμὰ συγκαρτερήμα-τα γιὰ τὰ «Ξεν. Πουλιά». Δὲν δύνασθε νὰ φαν-ταστήτε τὴν εὐχαρίστησιν ποὺ αἰσθάνομαι ὁ-ταν τὸ διαβάζω.

Ἐπεὶ οὖν: Προϊστάμενος Τυπογραφείου σύμφωνα με τὸ Νόμο

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ

Ἀγρους 34α

Ε. Π. εἶναι περιοδικὸ ἀπὸ τὰ σπάνια και ἐ-χουμε υποχρέωσιν νὰ τὸ υποστηρίξομε.

Ὁ κ. Χαρίλαος Θωμάς, Κάτω Μερόπη-Παγωνίου: Ἀφῆστε με νὰ σὰς ἀγκαλιάσω γιὰ νὰ σὰς ἐκφράσω τὴ συγκαρτερήσιν μου ἀπ' τὴ μιὰ μεριά και συγκαρτερήσιν ἀπὸ τὴν ἄλλη-ιὰ τὴ συνειδητὴ προσπάθεια ποὺ κάνετε γιὰ τὸ ζῆτημα της Ἡπείρου. Τὸ περιοδικὸ σας ἦρθε ὡς ἐδὼ στὴν ἀπόμωρη γωνία της Ἡ-πείρου και διαβάστε στο μεσοχώρι. Γράφ-τηκαν και Συμδρομητές.

Ὁ κ. Γεώργ. Λάλης, πρόεδρος Κάτω Με-ρόπης: «Μετὰ χαρὰς ἔλαβον και ἀνέγνωσα τὰ «Ξ. Πουλιά» και σὰς συγκαρτερήσιν δια-τὴν εὐγενή σας προσπάθειαν καὶ ἐστὲ βέλαι-οι διὰ κατὰ τὸ δυνατόν θέλω συνδρομὴ εἰς τὸν εὐγενὴ ὕμνῳ ἀγῶνα και ὀλοῦς και καθ' ὅσον ὀλοῦν ὅποτε τρόπον».

Ὁ κ. Παντ. ἦς Ζήσης, Βόλο. «Θερμὰ συγκαρτερήματα διὰ τὴν ἐπιτυχὴ σας ἐκδοσιν. Εὐχρίστω; θὰ φροντίσω νὰ σὰς σὺς ἴσω κ' ἄλλους συνδρομητὰς».

Ὁ κ. Γεώργιος Πάλλας Κομοτηνῆ: «Τὸ «Ξ. Π.» εἶναι μιὰ προσπάθεια παραπάνω ἀ-πὸ ἀξίειαν. Οἱ βάσεις ποὺ βάλλτε εἶναι σωστὲς. Χτυπήστε ὅσο μπορεῖτε τὴν Ἡπει-ρωτικὴ σκουρία».

Ὁ κ. Σπ. Μουσέλιμης, Πόποβο-Παραμυ-θιάς: «Τὶ νὰ σὰς πῶ, καλὰ παιδιὰ, ἀπὸ τὸ περιοδικὸ αὐτὸ τόσο ἐνθουσιαστικὰ ποὺ δὲν μοιλογεῖται. Σὰν νάειμι ὁ ἴδιος μούχεται νὰ τὰ λέω. Η Πουλιὰ πιε: ἀπὸ σὰς καρτε-ρεῖ τὸ ξεσκάβωμα της ἀπὸ τὸ βύθρο της κακομοιριάς, και ἀπὸ τὴ γραφειοκρατία τοῦ Ρωμιοῦ. Οἱ ἡπειρωτὲς ἐδὼ δὲν μποροῦν νὰ κυτᾶζουν γιὰ τίποτε ἄλλο ἐξῆν ἀπὸ τὴ μο-πότα τὴ ὀρημάδα και μοιροπότα στο κεφάλι τους».

Ὁ κ. Ι. Καρανίκας, Καρδίτσα: Ἀπὸ τὰ «Ξεν. Π. Λι» μένω πλήρως εὐχρητισμένος».

Ὁ κ. Κώστας Λαζαρίδης, Κονιοῦλι Ζα-γορίου: «Μὲ μεγάλη μου χαρὰ και πολλὰ ὀδε-γὴ διάβασα τὰ ἀ

Ήπειρώτικο Σκωζύμιο

Η ΤΣΑΜΟΥΡΙΑ

Η Ζωή και οι Ανάγκες της

Τσαμουριά, Χάρουρι στά χρόνια τ' Άλη— πασιά, ονομάζεται ή χώρα που είναι ανάμεσα του Καλαμά, του Μαυροπότημου, της θάλασσας των Κορφαών και των βουνών του Σουλίου, κι' όχι δόλοβλη ή ιουιοδυνική Ήπειρο που θέλουν πολλοί νά είπωυν.

Οι δώδε των Σουλιωτικών βουνών καλούνται από τους Τσάμηδες τούτους και τού βλάχους γκρέκοι.

Τους τσάμηδες χωρίζουν από τους γκρέκους έχτός από την όρεσιρά του Κορούλλα και τή ήθη και έθιμα, ή έδυμοσία, ο έρσος της ζωής κ.λ.π. Οι γκρέκοι πάλι χωρίζονται λόγω τού τόπου ος Σκαπεινούς (Σουλιώτες) Σκαλαπανήσιους (Ποποβίτες, Σελιανίτες, Σολονικώτες) Λογγήσιους, Λακκίτες (Λάκα τού Μπότσου).

Η Τσαμουριά ως τόπος κοντά στη θάλασσα έχει κλίμα ήπιο, βλασιάνει ή έλιά κι' ή πορ'οκαλλί. Ενώ μποροΐσαν οι ντόπιοι να επιδοθούν στην καλλιέργεια αυτών και νά βγούν από τίς λάσπες της κακομοιριάς βάζουν καψάλες και καίνε τίς άγριόλες γιά νά βγάλει ή γής χορτάρι γιά τή πρόβατα των βλάχων, οι όποιοι ύποστηρίζομενοι από τή ένοικιοστάσιο βοσκών έγιναν ή μάλιστα των ντόπιων. Δογασιάς έναν κουτοόβλαχο πρό τριών έτών είχε 100 πρόβατα μισοκά κι' αυτά και σήμερα έχει 500, δέ ντόπιος πρό τριών έτών είχε 200 και τάφερε 20. Από τή καλή εύεργετήματα έφερε σιόν τόπο μας τή ένοικιοστάσιο και εξακολουθεί ακόμα.

Ασάρεσε δικαιώματα από τή λαό και τή δωσε προνόμιο στους βλάχους και τσελεγγάδες και τσιφλίκια τους τή χειμαδιά γιά τή πληρώουν 15—20 δραχμές, τή κεφάλι και εισπράτουν από κάθε προβατίνα ένα στρογγυλό χιλιάριο (1000) τή χρόνο, από γάλα από καλλί, από τυρί, από τ' όρνι.

Σάν οι τσελεγγάδες μονάχα πρέπει νάχουν πρόβατα κι' οι άλλοι με τή λίγα άς πάν και άνέμου. Ας αγοράζουν τή γάλα από τούς βλάχους 10 δραχμές τήν ό ά. Έτσι στην Τσαμουριά ζουν οι ραγιόδες κι' οι βασιλιάδες της γής.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ.

Οι πύ εξαθλιωμένο πληθυσμός της Ήπειρος. Άνθρωποι που σου δίνουν τήν έντύπωση πώς ζουν γιά τή έλαχε νά ζούν. Κουρελίδες οι περισσότεροι, ζούν μιά ζωή πύ λίγο διαφέρει από τ' άλλα ζώα. Ραγιόδες τού προχύνται τού χωριού και τού τοκογλύφου πύ από τή κέρδη γίνεκε άσέτης. Άδύνατοι κι' άρρωσταίρδης και χωρίς νάχουν τήτοιςεωδή επίγνωση τόνδνικαυμάτων τους.

Όταν έρχονται οι βουλευτικές εκλογές όδηγούνται από τούς επιτηδέους με φόβους νά ψηφίσουν εκείνους από τή πώς πούν εκείνοι, γιά τή άλλωδες έχουν πρόσταμιο.

Αυτοί είναι οι Τσάμηδες, κι' άν τζέει πώς τή παραλέω άς έρθει, ότοιο, θέλει ένα Σάββατο που γίνεται παζάρι και μιάζωνονται όλα τή χωριά στην Παραμυθιά νά ιδεί με τή μάτια του τούς Τσάμηδες.

Δέν ήθελα νά ξαναπαύω τήν κακομοιριά των Τσάμηδων, είχα πάψει νά χουγιάζω, γιά τή φωνή χαμένη στην έρημο, παρέβηκα τόν όρκο παρακαλούμενος από τή Ξενητεμένα Πουλια γιά νά μάθουν κι' αυτά τήλομας.

Ένα κομμάτι υπομύποτα, λειψή, άκουφιστο, και πύ τού κι' αυτό, είναι και ψωμί και φαί. Καλαμπόκι σπειρι, άρχισαν τή λάχανα και τή μπατσάσια σ'ένέργεια, κι' οι τρανοί στην Άθήνα τρώγονται ποιός νά γίνει μεγάλος βεζύρης, τί σου λέ πει κασιδιάρη σκούφια από μαργαριτάρι.. και δέν κυττάζουν τή λαό πύ λέει μιά τή ψωμάκι. 8—10 δοχ μιά δικά καλαμπόκι. Και πύδναι τή φράγια, πού νά βρεθούν από τή φτωχό χωριάτι.

Η άγροτική τράπεζα φέρνει λίγο καλαμπόκι τή ξεοδεύει κι' όσο νάρθει άλλ.

λο οι χωριάτες μπαίλίζουν από τήν πείνα και πουλάν ό,τι κι' άν έχουν παρτιμής και προσιύχι.

Είλωτες ήταν οι Τσάμηδες στά χρόνια του Βυζαντινου, ραγιαδες στο Τούρκικο, χτήνη στο Ρωμέικο. Τέτοιο είναι τή γραφτό τους, ή μάχη μοίρα τους.

ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΙΣ.

Όλα τή χωράφια κι' οι τόποι οι χέρσοι της Τσαμουργιάς ήταν τσιφλίκια των άγάδων κι' απαλλοτριώθηκαν ή καλλίτερα ματσικλαβώθηκαν, άλλαξαν άφέντη. Ένα χωριό από 20 σίτια έχτιμήθηκε από τήν έπιτροπή απαλλοτριώσης 300.000 δοχ και στο πρωτόδικό διάβηκε τή 1.000.000 και με τούς τούτους όσο νά ξεπληρωθούν 1.500.000, πού νά τή βροθί; τί νά πούλησιν; τή μαλλοκέφαλα τους.

Κι' αυτοί και τή παιδιά τους και τ' άγγόνια τους και τή διαέγγονά τους και τή παιδιά τούτων θά πληρώον' και πού νά σωθούν. Αυτή είναι ή απαλλοτριώση πού έγινε στην Τσαμουργιά, αυτή είναι ή λευερία πού δόθηκε στο χωριάτι.

Αυτός είν' ο νοικοκύρης Τσάμης πού καρφι δέν τού καίγεται και κοιμάται κορτερώντας τή Θεό νά κατεβή νά τόν σώσει ή έτσι είναι και προορισμένο νά γένει αυτός νά τρανιέται κι' άλλοι νά ζούν από τόν ιδρο του. Η γυναίκα του νά χταίρει χλωμή και κατακίτρη από τή έρημι, τή παιδιά άλλα νά κυλιώνται σάν τή γουρουνόπουλα στόν κορινιαχτό και νά μαγαρίζονται στην άγκοι ή κι' άλλανάστολίζονται αλόγυρ τή εκκλησιάς.

Τή καλλίτερο κι' ευφορότερο μέρος της Ήπειρου, ή Τσαμουργιά, κατέχεται τή περισσότερη από Τούρκαρβανίτες πού ή Παναγική διπλωμάτι τούς άφησεδδ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ.

Μιά λέξη άδεια, σάν τή κοίφια καρδιά, Φιλολογούνται οι ραγιαδες, πληρώνουν στανικός και τή λεφτά τί γίνονται; Τή τρώει ή ή λήμμα τού Σαορή. Μισός τού προέδρου, τού γραμματικού, γραφικά, ταμιακά, εισπράχτορα, βιβλία, ύπηρεσιακά, νομομηχανικό και βούλα ος κοινοικά έργα. Σάν νά έγιναν οι κοινότητες μόνον γι' αυτούς και γιά κανένα άλλο σκοπό.

Έγιναν οι κοινότητες γιά νά ζήσουν μερικой και τίποτε άλλο.

Ός έδω και στέκεμαι. Δέν άραδιάζω ά λάχλια και βάσανα και κακά πύ δέρονουν τούς τσάμηδες και αυτοί κοιμούνται σάν τή μπατισμένα βόδια στόν ήλιο περιμένοντας τόν ψόφο νάρθει νά τή πάρει νά γλυτώσουν.

ΟΙΜΟΣ ΦΛΟΓΕΡΑΣ

Σημ. «Ε. Π.». Απ' όλη τήν ανταπόκοιση, κι' απ' όσες λέξεις τσουχτερές κώπιασε, φαίνεται ότι αυτός πού τήν έγραψε πόισε και πολλές φορές φώναζε γιά τήν κατάντια των τσάμηδων. Άλλά τόν ρωτάμε: άς καθήση νά εξετάσει; άραγε φαίνε οι τσάμηδες γιά τήν κατάντια τους αυτή; Κα τή γνώμη μας αυτόν φταίνε πύ λίγο απ' όλους. Είλωτες στο Βυζάντιο. Ραγιαδες στο Τούρκικο, σίγορα δέν θά μπορέτ' άνε τίποτ' άλλο απ' ό,τι τού λέγει, στο Ρωμέικο. Γι' αυτό έσα— έσα χρειάζεται διαρκής, επίμονη και προσηνός όργανομένη προσοχή. Κι' ο κλήρος αυτός δέν πρέπει βέβαια ούτε στόν τσιφλικάδες τού χωριού, κι' ούτε στόνς όμοιους τής πόλης.

Απ' τή Κατσανοχώρια.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ (ΛΟΖΕΤΣΙ)

Είναι γεγονός άναμφερόητο πώς τή χωριό μας τή μεγαλύτερο ος πληθυσμό και έκταση, ακόμα δέ και τή ευφορότερο των Κατσανοχωριών, όχι μόνο καθυστερεί τρομαχτικά άλλα έχει περιέλθει ος τέτοια χάλια, ώστε όχι μόνο έμεις, οι χωριανοί νά μη τή γνωρίζουμε, άλλα και οι ξένοι πού τή βλέπουν έτσι παραξενεύονται.

Όλα εκείνα τ' άξείπαινα έργα, σχολικά κτίρια, ύφαντική σχολή, δρόμοι, βρύσες, οι άρκετοι πόροι των κληροδοτημάτων των ευεργετών Ν. Μαντελοπούλου και Π. Ίωαννίδη, οι άρκετες βοσκήσιμες έκτάσεις του και τόσα άλλα, όλα αυτά άνήκουν στο παρελθόν. Σήμερα βίπεις μονάχα σχολικά κτίρια νά είναι σαρβαλισμένα χάνια πού κυδιανούν νά πένουν. Οι δρόμοι γίνεκαν χειρότεροι από κατσικόδρομους, οι βρύσες άπ' τήν εγκατάλειψη χάνουν τή καλοκαίρι τού νερό τους, κι' οι βοσκήσιμες έκτάσεις χάνονται γιά τή χωριό.

Τή μεγαλύτερο πλειοκίτημα τού χωριού μας, οι τόκοι των κληροδοτημάτων του, χάνει τώρα δέν δίδονται από τήν Έθνική Τράπεζα και έχουν φτάσει ος ήλιγγιώδη ποσά.

Η αίτια αυτής της κατάντιας τού χωριού μας όφειλεται βασικά ος κείνους πού διαχειρίστηκαν και δυστυχώς και σήμερα διαχειρίζονται τή Κοινοτικά ζητήματα, ος αυτούς πού ξεγελάν εκείνους πού ζούν εκεί, κι' άνεβαίνουν τή Κοινοτικά ποσά και αφού τή καταλάβουν δέν ενδιαφέρονται καθόλου γι' αυτούς, άλλα μόνο γιά τόν έαυτό τους.

Νά οι πράξεις τους: Αύτοί διέδωσαν τόν Άνορθωτικό Σίλλογο τού χωριού τή 1922—23. Αυτοί δώρησαν τή μεγάλη βοσκήσιμη περιοχή «Λάξανης» στούς Τερβανίτες. Αυτοί χρεοκόπησαν τή Γεωργικό Συνεταιρισμό. Αυτοί έξωβέλησαν τή λεφτά των χωριανών πού προσορίζονταν γιά τή ταπιά των κτημάτων. Αυτοί συστηματικά άδράγησαν γιά τή κληροδοτήματα. Αυτοί παραχώρησαν 30 ος τού Κοινοτικού προϋπολογισμού γιά «έργα» πού είναι άλλοι ύποχρεωμένοι και τέλος αυτοί και πάλι αυτοί σπαταλούν τόν Κοινοτικό προϋπολογισμό, χωρίς τούλάχιστον νάχουν νά μάς παρουσιάσουν και κάτι καλό γιά τή χωριό.

Μπροστά ος αυτή τή κατάσταση έχομε χρέος όλοι μας ξενητεμένοι και μύ νά ενδι'σφερόμε, και σόν πρώτη εκδήλωση πρέπει νάνοι ος άσχημός έλεγχος των πράξεων των Κοινοτικών αρχόντων μας και πού θά πρέπει νά τούς κάνομε νά νιώσουν πώς εκείνο πού αναφέρει ος όλο τή χωριό θέλουμε νά γίνει, κι' ακόμα νά φροντίσουμε ώστε στις άλλες εκλογές γιά Κοινοτικό Συμβούλιο νά βγάλουν άλλους κι' αυτούς πού έχομε νά τούς στείλουμε στα σπία τους ώστε ν' απαλλαγούν απ' τόν κόπο νά μάς «έξυπηρετούν» και νά βάλλουμε ανθρώπους προθυμούς γιά τή γενικό καλό και είναι πολλοί τέτοιοι στο χωριό μας.

Κι' ακόμα μετς οι ξενητεμένοι άς μύ ξεχνάμε πώς μιά μέρα θά ξαναπάμε στο χωριό μας, τή όποιο άγαπάμε και πονούμε, όσο κι' άν μένουμε στη μαση ξενιτιά, και πρέπει περισσότερη από κείνους τού χωριού νά ενδι'σφερόμε.

Γι' αυτό τή οικόπ θά πρέπει ος σ'όλλογο πού γίνεται έδω στην Άθήνα—Κατσανοχωριτών— νά πάρουμε όλοι μέρος, γιά τήν όπύ κεί θά έξυπηρετήσουμε και τή χωριό μας μύ με τή άλλα χωριά.

Βασικά κείνο πού λείπει είναι τούτο δδ. Άμεσο ενδιαφέρον πού πρέπει νά εκδηλωθώ τή γρηγορότερο γιά τή καλό τού χωριού μας και φυσικά και μύς των ίδιων. Εμπρός λοιπόν όσοι τή καταλαμβάνουν αυτό, άς άφήσουν τή μοιρολατρεία.

Τάκης. Χαρ. Νούτσος

ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΣΙΓΟΥΡΟΙ

πώς κάθε καινούργιο φύλλο των Ξεν. Πουλιάδων δέ είναι και καλλίτερο = από τ' άλλα =

Πουλιά

Από τήν Πατρίδα τού Άβέρωφ.

ΤΟ ΜΕΤΣΟΒΟ

Μιά από τίς πύ άπομακρυσμένες και παραμελημένες γωνίες της Ήπειρου, είναι και ή περιοχή τού Μετσόβου.

Τή Μετσόβο ή όμορφη αυτή καμώπολη είναι ή πατρίδα τού Άβέρωφ και των περισσότερων μεγάλων ευεργετών της Ελλάδας, αυτών πού άν δέν κάναν τή χειρονομία τους αυτή ή Άθήνα και ή Ελλάδα θάταν ένα τουρκοχώρι, χωρίς ένα κρατικό κτήριο της προκοπής, χωρίς Πολυτεχνείο, χωρίς Στάδιο, χωρίς συγχρονισμένες φυλακές, χωρίς μαράβια, χωρίς... τίποτα πού ν' άξίζει και νά δίνει τήν έντύπωση συγχρονισμένου κράτους.

Κι' όμως όλες άνεξαίρετως οι μέχρι σήμερα κυβερνήσεις, έδειξαν στην ιδιαίτερη πατρίδα των Μεγάλων τέκνων της Ελλάδας, όσους φαμερλώνια τούς λένε, τέτοια είσθηματα άγνωστόνης πού ούτε σιά ζώα δέν παρατηρούνται.

Κτισμένο τού Μετσόβου στούς πρόποδας ενός λοφίσκου, με τή όμορφη σπιτάκια του σκορπισμένα μέσα ος δροσερά και καταπράσινα δένδρα, με ύψος 1200 μέτρα πού και σίς πύ μεγάλες ζέστες της Άθήνας, όταν ή Άθήνα καίγεται ος 40—44 βαθμούς, έχει θερμοκρασία μόνο 20—26, με τίς κρυσταλλένες βρύσες τιν πού τρέχουν αδιάκοπα, με τίς χειρομμένες του τοπικές, με τή χαροπό κι' όγιεινό περιβάλλον του, κολυμπάει μέσα ος χαροπό πανηγύρι ήλιού κι' άέρα, και θάταν, άν ύπηρεζε κρατική μέριμνα, τή μονοδικό μέρος παραθερισμού. Άλλά δυστυχώς! Πού ενδιαφέρον από τούς κυβερνήτες μας. Δέν μάς περιμένει τίποτα άλλο παρά ν' άγωνιστούμε όλοι μαζί οι Ήπειρώτες γιά νά άποκηρύσουμε πρώτα πρώτα ουγκοιωνία. Αυτό ζητήν ήμερα γιά τήν προσφορά τού ζαλόματος.

Κυριακή Η ήμερα τού γάμου, ή ήμερα τή χαράτσος γιά τούς προσκεκλημένους πού θά γλυνήσουν κατ'ό αν(κα' ή μη ξεχνάμε ότι ύπάρχουν και φαγάδες πού μόνο ος γάμο ήμερα γιά τήν προσφορά τού ζαλόματος.

Άλλο πρέπει όλοι μαζί, και με μιά καρδιά νά φωνήσουμε στην κυβερνηση, πώς θέλουμε ουγκοιωνία.

Αυτή είναι πού θά δώσει μιά νέα ζωή, και κάποια κίηση, στην Ήπειρο.

Λεωνίδας Πανταζής

Μιά Φωνή.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΙΣΤΡΟΥΝΙ (ΛΑΚΚΑ-ΣΟΥΛΙ)

Είθε άξιοι συγχαρητηριών γιά τή έννοιασε τήν τραγωδία πού περνούν οι άγρότες περισσότερη της Ήπειρου και γιά τήν φροντίδα πού λαβαίνετε με τή «Ε. Π.» γιά τήν καλλιέργειαν τής θέσης της.

Θα μού έπιτερίψη νά κάς έκδωω κι' έγώ με πύ τρόπο να μπορέσουμε νά καλλιτερεύση ή θέσις μας, όπας τήν άντιλαρβάνωμαι.

Είνε σωστό ότι οι μόνοι πόροι της Ήπειρου είναι ή γεωργία και ή κτηνοτροφία. Μάς λένε ακόμα οι γεωπόννοι ότι οι δύο αυτές είναι άδύφια.

Μπορεί νάνε σωστό αυτό, άλλα ως τή σήμερα ή γεωργία τώγεται με τή κτηνοτροφία. Σπείρουν οι γεωργοί, φυτεύουν δένδρα, μπουλαίνουν και τή τρών νά ζώα. Γιά τήν σιά χωριά μας δέν έχομε έκτεταμένες έκτάσεις γιά νά άπαγορεύεται ή βοσκή. Γιά νά διαφωθώ αυτό τή κακό και γιά νά γίνουν πραγματικά άδέρφια ή γεωργία με τήν κτηνοτροφία, πρέπει νά ζητήσουμε από τή κράτ νά μάς χορηγήση ούκμα άκαθούτδ με τή σκοπό νά περιφράξωμε τή χωράφια μας και τή δειδερφυνείας μας. Έτσι θά άποφενύγονται οι έμεις, γορίς νά τρέχουν στα δικαστήρια από τή όλοια βγαίνων ξημωμένοι κι' οι δνδ.

Πού νά βρούμε οι δυστηγείς τή έξοδα νά τρέχουν σιά Γιάννια πύ άπέχουν 12 ώρες από τή χωριό, γόρην τή χαομερία και οι ταλαιπωρίες τού δρόμου, βροχές και άνεμοσορία.

Μάς έμεταλλεύονται οι δικηγόροι πού είναι άχρότατοι κι' ως έπύ τή πλείστον φεύττα.

Ήπειρώτικα Άνιέτια

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΑ ΚΑΤΩΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΤΣΑΜΟΥΡΙΑΣ (συνέχεια)

του κ. Νικ. Μήτου

Σημερώνει τή Σάββατο. Είναι ή παραμονή τού γάμου, ή ήμερα πού ο καθένας σκέπτεται τή δώρα νά πάει στο Γαμπρό και τή στη Νύφη άναλόγως από πύ μέρος θάνα καλεσμένος.

Ο γαμβρός σκέπτεται ποιους θά καλέση. Συνήθως τούς προσκεκλημένους τούς καλούν προφορικά άλλα και μερικοί γραπτώς είτε γιά τήν έλθουν λεπία και θέλουν νά γίνει ο γάμος με περισσότερη επίδειξη είτε γιά τήν ξενητεμένοι και έφαρμόζουν τή συστήματα του τόπου πού ξενητεύονται.

Οι διάφορες γυναίκες, τού χωριού, προσκεκλημένες στο γάμο και μύ, συναγωνίζονται πού νά προσφέρει στη νύφη τή μεγαλύτερον ζήλωμα, τή όποια άποτελείται από χονδρά κοντά και καλοκομένα ξερά έξλα. Έπικρατεί τή έθιμο αυτό σό Φαινίκα και σά γύρω χωριά. Η προσέλευση του είναι σκοτεινή. Γίνεται ίσως γιά τήν τή ήμέρας τού γάμου καίνε πολλά έξλα γιά τή μαγερέμα, ίσως γιά νά εξασφαλίσουν τήν νύφη από τή βαρεία και δύσκολη αυτή δουλειά γιά ένα χρονικό διάστημα έως ότου παλαιώσει λιγάκι και τήν βάλει ή πεθερά μπροστά, ίσως και γιά νά μη σερήσουν τή μανία της νύφης από έξλα άφού θά σερήθη τήν κόρη της ή όποια τήν βοήθαγε στο κόψιμο.

Κατά τήν βράδυ της ίδιας ήμέρας ο γαμπρός θά φέρει τή βιολιά γιά τήν γαμος χωρίς βιολιά δέν γίνεται σωστός.

Έτσι λοιπόν περνάει ή δεύτερη ήμερα των προεργασιών τού γάμου με χίλιες δυό φροντίδες των νοικοκυράδων πού άπασχολήθηκαν όλη τήν ήμερα γιά τήν προσφορά τού ζαλόματος.

Κυριακή Η ήμερα τού γάμου, ή ήμερα τή χαράτσος γιά τούς προσκεκλημένους πού θά γλυνήσουν κατ'ό αν(κα' ή μη ξεχνάμε ότι ύπάρχουν και φαγάδες πού μόνο ος γάμο ήμερα γιά τήν προσφορά τού ζαλόματος.

Άλλο πρέπει όλοι μαζί, και με μιά καρδιά νά φωνήσουμε στην κυβερνηση, πώς θέλουμε ουγκοιωνία. Αυτή είναι πού θά δώσει μιά νέα ζωή, και κάποια κίηση, στην Ήπειρο.

Λεωνίδας Πανταζής

Μιά Φωνή.

Είθε άξιοι συγχαρητηριών γιά τή έννοιασε τήν τραγωδία πού περνούν οι άγρότες περισσότερη της Ήπειρου και γιά τήν φροντίδα πού λαβαίνετε με τή «Ε. Π.» γιά τήν καλλιέργειαν τής θέσης της.

Θα μού έπιτερίψη νά κάς έκδωω κι' έγώ με πύ τρόπο να μπορέσουμε νά καλλιτερεύση ή θέσις μας, όπας τήν άντιλαρβάνωμαι.

Είνε σωστό ότι οι μόνοι πόροι της Ήπειρου είναι ή γεωργία και ή κτηνοτροφία. Μάς λένε ακόμα οι γεωπόννοι ότι οι δύο αυτές είναι άδύφια.

Μπορεί νάνε σωστό αυτό, άλλα ως τή σήμερα ή γεωργία τώγεται με τή κτηνοτροφία. Σπείρουν οι γεωργοί, φυτεύουν δένδρα, μπουλαίνουν και τή τρών νά ζώα. Γιά τήν σιά χωριά μας δέν έχομε έκτεταμένες έκτάσεις γιά νά άπαγορεύεται ή βοσκή. Γιά νά διαφωθώ αυτό τή κακό και γιά νά γίνουν πραγματικά άδέρφια ή γεωργία με τήν κτηνοτροφία, πρέπει νά ζητήσουμε από τή κράτ νά μάς χορηγήση ούκμα άκαθούτδ με τή σκοπό νά περιφράξωμε τή χωράφια μας και τή δειδερφυνείας μας. Έτσι θά άποφενύγονται οι έμεις, γορίς νά τρέχουν στα δικαστήρια από τή όλοια βγαίνων ξημωμένοι κι' οι δνδ.

ρισμένη από τή κορίτσια, ντυμένη στα χρυσά, με τή χιλιοκοντημένα όύχα και με τή φλωριά στο στήθος, καμαρώνοντας. Όταν έρχονται οι γυναίκες πού θά τήν βγάλουν και τή τραγουδήσουν τή νυμφακάτραγούδια, γιά τήν δούν και νά τήν καμώσουν. ή νύφη σκύβει και τούς φιλεί τή χέρι είτε γοηάς, είτε μικροπαντρεμένη, άφίνοντας νά τή ξεβύσει από τή μάσκα της και ντροπιάσει μάτια της ένα μαργαριτάρι πού κατεβαίνοντας στο μάγουλο δέν παρσούει και τή κοκκινάει, διότι οι νυφάδες των χωριών μας δέν βάφονται γιά τήν τή φυσική δροσιά και κοκκινάει πού τούς χόρσε ο άέρας των βουνών μας. Τή μαργαριτάρι αυτό πού συμβολίζει τήν άγνότητα της νύφης είναι άδερν χαράς και λύπη: μαζί, από τή ένα μέρος χαίρεται γιά τή μπάνει κι' αυτή στην κόσμο άλλα κι' από τή άλλο λυπείται γιά τή άφισή τή κορίτσια τή παρσά της, τίς κοριτσιώτικες συνήθειες.

Οι ώρες περνούν κι' ακόμα δέν φαίνεται νά ψηκί τού γαμπρού, ο γαμπρός περιμένει νά έλθουν όλοι οι φίλοι του, θέλει νά μη λείψη κανείς νά τούς εύχρηστήση όλους.

Ο πρωτοσυμπεθέρος πού έχει τή γενικό πρόσταγμα άκούεται νά φωνάζει: Είμαστε έτοιμοι, ατέ μας.

Προηγούνται τή βιολιά παίζοντας, ακολουθεί ή σημαία πού τήν κρατεί ένας συγγενής τού γαμπρού, πύ πίσω ο σχαρικήρης πού μιλήσαμε πύ πάνω, ύστερα ο παπάς, ο πρωτοσυμπεθέρος, ο γαμπρός, οι νέοι πού θά δώσουν κάποια ζωή στο γάμο τραγουδώντας τή τραγούδια του γάμου. Πύ πίσω οι γεροντοί και τελευταίες οι γυναίκες πού είναι τόσο άπαρσιμένες γιά τήν ατέ θά δώσουν τή σούφια τού τραγουδιού. Μάλιστα ή μανία τού γαμπρού φροντίζει και προσκαλεί τίς πύ καλές τρες τραγουδίστριες.

Βγαίνοντας από τή σπιτι αρχίζουν οι γυναίκες πρώτες και τραγουδούν:

«Αη καλή γαμπρέ πύ πίσω οι παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»

«Αη καλή γαμπρέ κλονί τού μόσχου.»

Το πύ κίησης, πύ πύ παρσάδες;»